

แผนพัฒนา
สู่ชาภิบาลเคียนซา

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(พ.ศ. ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔)

338-984.3
(593-3สุฎ)
:711.27
๖๖๕

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

แผนพัฒนาสุขภาพิบาลเคียนซา

ใน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔)

เสนอต่อ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดย

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

005303

๐๐๕๓๐๓

๐๐๕๓

๐๐๕๓

คำนำ

รายงานฉบับนี้ เป็นแผนแนะแนวการพัฒนา สุขาภิบาลศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นเป็น ส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งจัดทำโดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เสนอต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เนื่องจาก ระยะเวลาและงบประมาณอันจำกัด ประกอบกับชุมชนเมืองในจังหวัด สุราษฎร์ธานีมีถึง ๑๘ แห่ง ดังนั้น การศึกษาและจัดทำแผนฉบับนี้จึงไม่สามารถสำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดได้ ผลการศึกษาจึงเป็นเพียงแผนแนะแนวที่ เสนอครอบคลุมทุก ๆ ประเด็นอย่างกว้าง ๆ อย่างไรก็ตาม คณะทำงานเชื่อว่าสิ่งที่ได้เสนอไว้ ในรายงานฉบับนี้ได้พิจารณาอย่างรอบคอบในทุกประเด็น และการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพิจารณาแนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองในระยะยาว (ด้านผังเมืองและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งจะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อสำนักผังเมืองในการจัดทำผังเมืองของสุขาภิบาลในโอกาสต่อไป และจะเป็น ประโยชน์ต่อท้องถิ่นในการนำไปประกอบการวางแผนประจำปีอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายที่แน่นอน ในระยะยาว และสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เนื้อหาของรายงานฉบับนี้ประกอบด้วย ขอบเขตและความเป็นมาของโครงการ ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน, บทบาทของชุมชน, และแนวทางการพัฒนา

อนึ่ง แผนพัฒนาฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นในปี ๒๕๒๗ และมีการแก้ไขครั้งในปี ๒๕๓๐ โดยปรับปรุงแก้ไขข้อมูลบางประการเพียงเล็กน้อย ดังนั้น ข้อมูลหลาย ๆ ส่วน แม้ว่าค่อนข้างเก่า แต่จากการทบทวนสภาพ, ตรวจสอบแนวโน้ม, และลักษณะของแนวทางการพัฒนาที่เสนอไว้แล้ว าท. เชื่อว่า แผนฉบับนี้จะยังคงเป็นกรอบและแนวทางพัฒนาที่ใช้ได้ผลเช่นเดิม

ในท้ายที่สุดนี้ คณะผู้ทำงานต้องขอขอบคุณบุคคลที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและ เอกชน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ที่ได้ให้ข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ต่อคณะทำงาน นอกจากนี้ คณะทำงานยังต้องขอขอบคุณต่อ กรมแผนที่ทหาร, สำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานในส่วนกลางต่าง ๆ ที่ได้ช่วยเหลือด้านรูปถ่ายทางอากาศ แผนที่ ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ และคณะทำงานต้องขอขอบพระคุณอย่างลึกซึ้งต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะท่านผู้ว่าราชการจังหวัด นายนิพนธ์ บุญญภัทรโร ที่ได้ให้ความไว้วางใจต่อคณะทำงานของ าท. ได้มีโอกาสศึกษาและวางแผน รายงานฉบับนี้

สารบัญเรื่อง

	หน้า
คำนำ	๐-๑
สารบัญเรื่อง	๐-๒
สารบัญตาราง	๐-๔
สารบัญรูป	๐-๕
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑-๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวางแผน	๑-๒
๑.๓ ขอบเขตของการวางแผน	๑-๒
๑.๔ วิธีการศึกษาและวางแผน	๑-๓
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปของสุขาภิบาลเคียนซา	
๒.๑ ลักษณะทางกายภาพ	๒-๑
๒.๑.๑ ที่ตั้งและขนาด	๒-๑
๒.๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ	๒-๑
๒.๑.๓ การใช้ที่ดิน	๒-๔
๒.๒ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	๒-๔
๒.๒.๑ ประชากร	๒-๔
๒.๒.๒ สภาพทางเศรษฐกิจ	๒-๗
๒.๓ การบริหารการปกครองและการคลังท้องถิ่น	๒-๑๑
๒.๓.๑ การบริหารและการปกครอง	๒-๑๑
๒.๓.๒ สถานะการคลังสุขาภิบาลเคียนซา	๒-๑๑
๒.๔ โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ	๒-๑๘
๒.๔.๑ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	๒-๑๘
๒.๔.๒ บริการทางสังคม	๒-๒๖
๒.๕ บทบาทและแนวโน้มการพัฒนาสุขาภิบาลเคียนซา	๒-๒๖

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓	แนวทางการพัฒนาสุขภาพเยาวชน
๓.๑	สภาพของชุมชนและปัญหา
๓.๒	กรอบการพัฒนาสุขภาพเยาวชน
๓.๓	แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดิน
๓.๓.๑	นโยบายการพัฒนาการใช้ที่ดิน
๓.๓.๒	หลักการของผัง
๓.๓.๓	รูปแบบของผัง
๓.๔	การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง
๓.๔.๑	การพัฒนาระบบถนน
๓.๔.๒	สถานีรถโดยสาร
๓.๕	การจัดสาธารณูปโภคอื่น ๆ
๓.๖	การพัฒนาด้านอื่น ๆ
๓.๖.๑	การบริหารสุขภาพ
๓.๖.๒	การพัฒนาสวนสาธารณะ

สารบัญตาราง

	หน้า
บทที่ ๒	
สภาพทั่วไปของสุขาภิบาลเคียนซา	
ตารางที่ ๒.๑	
ข้อมูลประชากรสุขาภิบาลเคียนซา	๒-๘
" ๒.๒	
จำนวนประชากรเปลี่ยนแปลง	
และการประมาณจำนวนประชากรในอนาคตของ	
สุขาภิบาลเคียนซาและอำเภอเคียนซา	๒-๙
" ๒.๓	
จำนวนร้านค้าและโรงงานสุขาภิบาลเคียนซา	
ปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖, ๒๕๒๙	๒-๑๐
" ๒.๔	
สถานะทางคลังสุขาภิบาลเคียนซา ปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖	๒-๑๔
" ๒.๕	
สถานะการคลังสุขาภิบาลเคียนซา ปี ๒๕๒๙	๒-๑๕
" ๒.๖	
การให้บริการน้ำประปาสุขาภิบาลเคียนซา	๒-๒๐

สารบัญรูป

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
รูปที่ ๑.๑ วิธีการและขั้นตอนของการศึกษาวิเคราะห์ระบบชุมชน	๑-๔
บทที่ ๒ สภาพทั่วไปของสุขาภิบาลท่าขนอน	
รูปที่ ๒.๑ ที่ตั้งสุขาภิบาลเคียนซา อำเภอกะเป็ยซา	๒-๒
" ๒.๒ อาณาเขตสุขาภิบาลเคียนซาและที่ตั้งสถานที่สำคัญ	๒-๓
" ๒.๓ สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ในเขตสุขาภิบาลเคียนซา และบริเวณใกล้เคียง จากภาพถ่ายทางอากาศ ปี ๒๕๒๔	๒-๔
" ๒.๔ การใช้ที่ดินสุขาภิบาลเคียนซา ปี พ.ศ. ๒๕๒๖	๒-๖
" ๒.๕ แสดงการบริหารราชการสุขาภิบาล	๒-๑๒
" ๒.๖ ระบบถนนภายในเขตสุขาภิบาลเคียนซา (๒๕๒๕)	๒-๒๒
" ๒.๗ ถนนเคียนซาบริเวณหน้าโรงภาพยนตร์	๒-๒๓
" ๒.๘ ถนนเคียนซาก่อนออกจากตลาดไปสวนยาง	๒-๒๓
" ๒.๙ การระบายน้ำในเขตสุขาภิบาลเคียนซา	๒-๒๔
" ๒.๑๐ ถนนเคียนซาและรางระบายน้ำบริเวณทางลงทำนบกะเป็ยซา	๒-๒๕
บทที่ ๓ แนวทางการพัฒนาสุขาภิบาลเคียนซา	
รูปที่ ๓.๑ แผนผังการใช้ที่ดินในอนาคต ปี พ.ศ. ๒๕๔๔	๓-๔
" ๓.๒ แนวทางการพัฒนาระบบถนนของสุขาภิบาลเคียนซา	๓-๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) เป็นผู้ดำเนินงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ นั้น คณะดำเนินงานได้ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำแผนในลักษณะแบบผสมผสาน ทุกสาขา เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดเป็นไปอย่างสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

การพัฒนาระบบชุมชนเป็นการพัฒนาด้านหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะชุมชนเป็นจตุรรมของประชากร และกิจกรรมในอาณานิคมหนึ่ง ๆ นอกจากนี้ ชุมชนยังมีสภาพเป็นศูนย์กลางในกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่โดยรอบ โดยขึ้นอยู่กับขนาดของชุมชนเป็นสำคัญ เช่น เป็นศูนย์กลางทางสังคม, ทางเศรษฐกิจ, การปกครอง, ด้านศาสนา และวัฒนธรรม เป็นต้น

การรวมตัวของประชากรหรือการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีวิวัฒนาการในลักษณะที่รวมตัวกันเป็นชุมชนเมืองมากขึ้น (Urban Agglomeration) และมีระดับความเป็นชุมชนเมืองมากขึ้นเป็นลำดับ กล่าวคือ จากการรวมตัวกันหลาย ๆ หลังคาเรือน กระจุกตัวเป็นชุมชนหมู่บ้าน จากชุมชนหมู่บ้าน รวมตัวกันมีขนาดใหญ่ขึ้นเป็นตำบล โดยมีชุมชนที่หนาแน่นเป็นชุมชนศูนย์กลางตำบล ซึ่งอาจเป็นชุมชนชนบทกึ่งเมือง หรือชุมชนเมืองกึ่งชนบท ชุมชนนี้มักจะเป็นศูนย์กลางของอำเภอด้วย ชุมชนในระดับสูงขึ้นไป ได้แก่ ชุมชนเมือง นคร และมหานคร ตามลำดับ

การบริหารและการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เริ่มนับชุมชนชนบทกึ่งเมือง หรือชุมชนเมือง กึ่งชนบทเป็นชุมชนขนาดเล็กสุดที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่อว่า สุขาภิบาล จากสุขาภิบาลจะขยายตัวเป็นเทศบาลตำบล ซึ่งเป็นชุมชนศูนย์กลางของอำเภอ หรือหลายอำเภอ เทศบาลเมือง เป็นชุมชนศูนย์กลางของจังหวัด หรืออนุภาคของจังหวัด จนถึงเทศบาลนคร เป็นชุมชนศูนย์กลางของภาคหรืออนุภาค ชุมชนศูนย์กลางระดับต่าง ๆ เหล่านี้ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนขึ้น และมีขนาดมากขึ้น ตามสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งจากภายในและภายนอกของชุมชน

ในการจัดทำแผนพัฒนาระบบชุมชนนี้ คณะผู้ดำเนินงานจึงได้พิจารณาจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ในส่วนที่เป็นสุขาภิบาลและเทศบาล ทั้งนี้เพราะเป็นชุมชนที่มีระดับความเป็นศูนย์กลางสูงกว่าชุมชน

ระดับอื่น และยังเป็นชุมชนที่มีรูปแบบการบริหารและการปกครองชัดเจน มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาความเป็นเมืองมากที่สุด และเป็นชุมชนที่มีระบบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนดีพอสมควร

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวางแผน

เพื่อจัดทำกรอบและแนวทางในการพัฒนาสุขภาพิบาลให้ท้องถิ่นนำไปประกอบการพิจารณาวางแผนการพัฒนาสุขภาพิบาลประจำปี โดยมีทิศทางที่เหมาะสม เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต ตามทิศทางและบทบาทที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดโดยรวม

๑.๓ ขอบเขตของการวางแผน

เนื่องจาก ระยะเวลาการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเพียง ๑๒ เดือน ซึ่งในส่วนของการศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนศูนย์กลางนี้ ต้องครอบคลุมชุมชนถึง ๑๔ แห่ง คือ เทศบาล ๓ แห่ง และสุขภาพิบาล ๑๔ แห่ง ดังนั้น ในระยะเวลาอันจำกัดนี้ คณะดำเนินงานจึงไม่สามารถที่จะพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนอย่างละเอียดได้ ขอบเขตของการวางแผนจึงเป็นการจัดทำกรอบของการพัฒนา โดยพิจารณาด้านการขยายตัวของชุมชน และความเชื่อมโยงกับการพัฒนาของจังหวัดโดยรวม ขอบเขตของการวางแผนจึงประกอบด้วย

(๑) การพิจารณาระดับความเป็นศูนย์กลางของชุมชน และความเชื่อมโยงกับชุมชนอื่น ๆ ตลอดจนบทบาทของชุมชนในปัจจุบันและอนาคต

(๒) ศึกษาสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและบริการพื้นฐานในปัจจุบัน และศึกษาแนวโน้มและทิศทางของการขยายตัวในอนาคต

(๓) เสนอกรอบและแนวทางในการพัฒนาด้าน

- การใช้ที่ดิน
- โครงสร้างพื้นฐานและบริการ
- เศรษฐกิจและสังคม
- องค์กรและการคลัง

๑.๔ วิธีการศึกษาและวางแผน

การศึกษาได้แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ กล่าวคือ

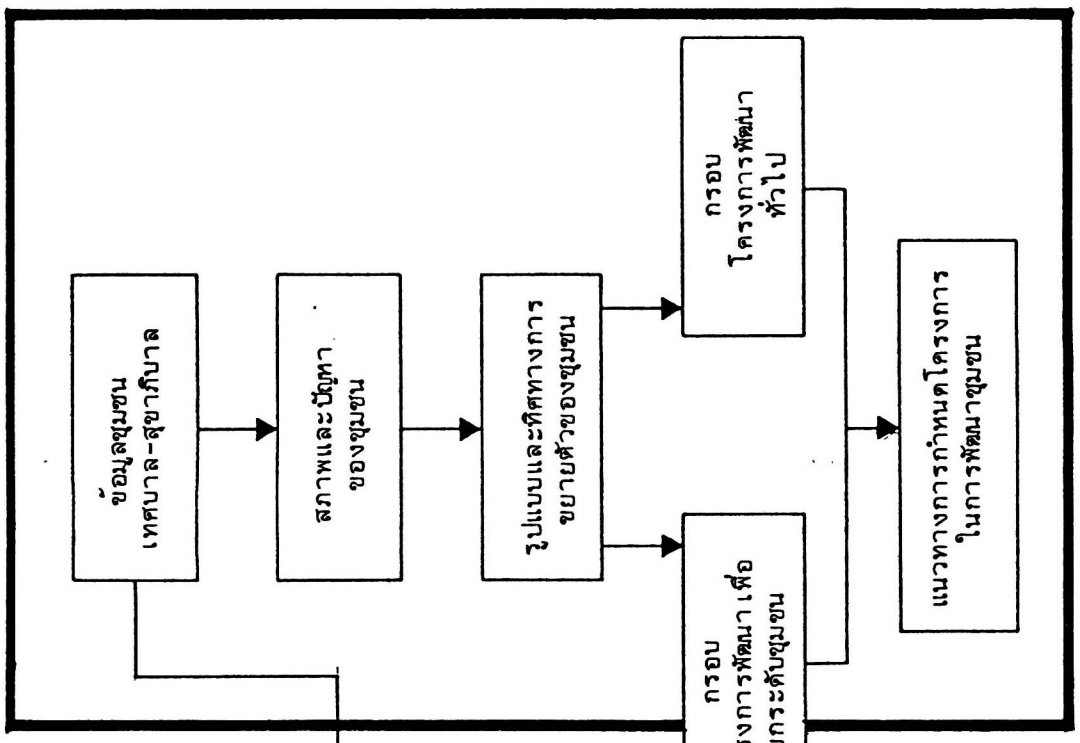
(๑) ในระดับจังหวัดให้พิจารณาระดับความเป็นศูนย์กลางของชุมชน บทบาท และเขตอิทธิพลของชุมชน ทั้งในปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาในอนาคต โดยให้ประสานสอดคล้องกับการพัฒนาโดยรวมของจังหวัด

(๒) ระดับพื้นที่ได้ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาของชุมชน เพื่อกำหนดรูปแบบและทิศทางการขยายตัวของชุมชน โดยใช้ข้อมูลจากรายงานประจำปี แผนที่ และรูปถ่ายทางอากาศ แผนที่-ชุมชนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ การสำรวจภาคสนาม และการสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง

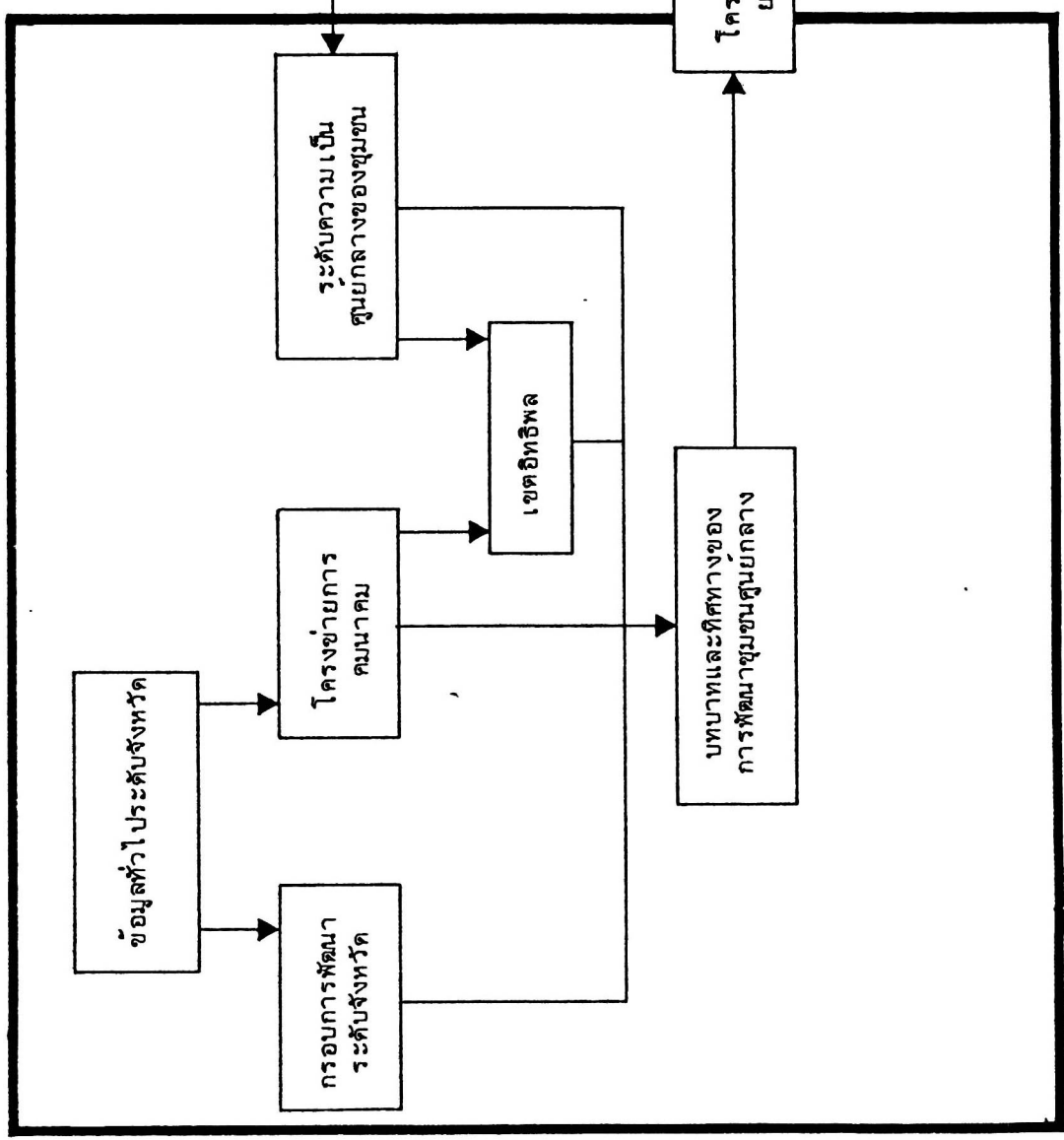
(๓) จากการศึกษาทั้ง ๒ ระดับ ได้วิเคราะห์และวางแผนเพื่อกำหนดกรอบการพัฒนาสองประเภท คือ การพัฒนาเพื่อยกระดับชุมชนตามบทบาทที่กำหนดจากระดับจังหวัด และการพัฒนาเพื่อความผาสุกของประชาชนตามหน้าที่ของชุมชน

ขั้นตอน วิธีการศึกษา และวางแผน แสดงไว้ดังรูปที่ ๑.๑

ระดับท้องถิ่น (พื้นที่)

ระดับจังหวัด

รูปที่ ๑.๑ วิธีการและขั้นตอนของการศึกษาวិเคราะห์ระบบชุมชน

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปของสุขาภิบาลเคียนซา

๒.๑ ลักษณะทางกายภาพ

๒.๑.๑ ที่ตั้งและขนาด

สุขาภิบาลเคียนซา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำตาปี และเป็นที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอเคียนซา บริเวณเส้นรุ้งที่ $๘^{\circ} ๔๐' ๒๕''$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๑๒' ๑๐''$ ตะวันออก ห่างจาก อำเภอเมืองไปทางใต้ประมาณ ๖๐ กม. โดยทางรถยนต์ (รูปที่ ๒.๑)

สุขาภิบาลเคียนซามีเนื้อที่ประมาณ ๒.๐๔ ตร.กม. หรือ ๑,๒๗๔ ไร่ ครอบคลุม พื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลเคียนซา ได้รับการจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลเมื่อปี ๒๕๑๔ โดยมีอาณาเขต (และสถานที่สำคัญ) ดังแสดงในรูปที่ ๒.๒ กล่าวคือ

ทิศเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ตั้งอยู่ริมปากห้วยเหมืองฝั่งตะวันออกตอนบรรจบ ริมฝั่งแม่น้ำตาปีฝั่งใต้ เลียบริมแม่น้ำตาปีฝั่งใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่ง ตั้งอยู่ริมปากคลองบางประฝั่งตะวันตก ตอนบรรจบริมฝั่งแม่น้ำตาปีฝั่งใต้

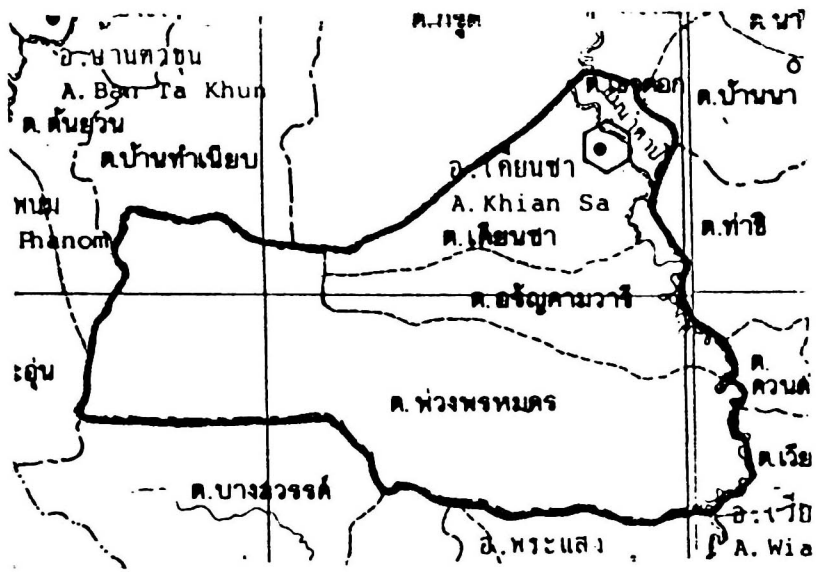
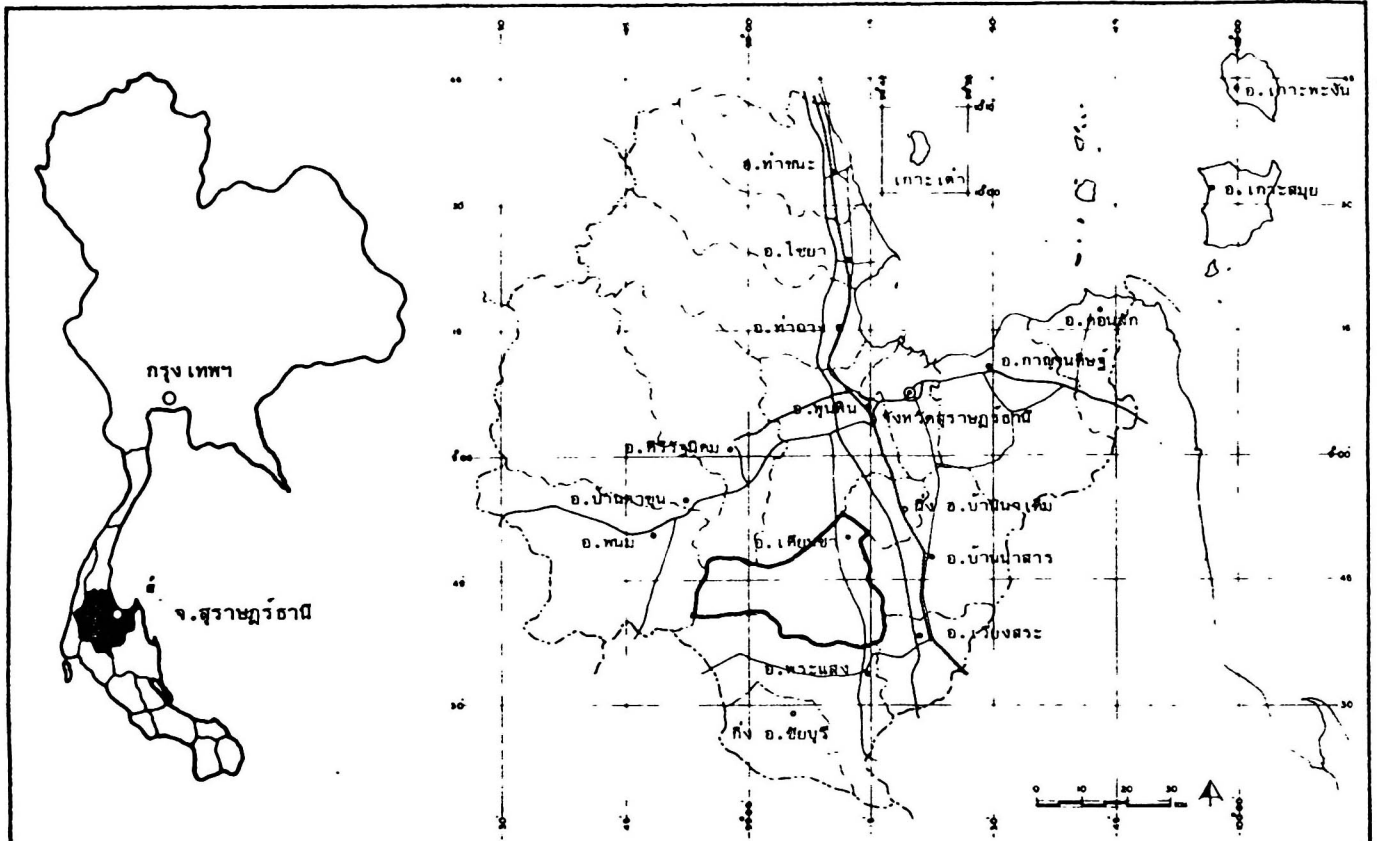
ทิศตะวันออก จากหลักเขตที่ ๒ ตามแนวคลองบางประเลียบริมห้วยทรายขาว ฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ตรงริมห้วยทรายขาวฝั่งตะวันตกตอนบรรจบริมถนน ไปบ้านบางประฟากตะวันออก

ทิศใต้ จากหลักเขตที่ ๓ ตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่ง ตั้งอยู่ริมถนนร่วมจิตพิทักษ์ฟากตะวันออกตอน กม. ๑.๔๐๐

ทิศตะวันตก จากหลักเขตที่ ๔ เลียบริมถนนจิตพิทักษ์ฟากตะวันออกตรงไปทางทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ริมห้วยเหมืองฝั่งตะวันออกตอนบรรจบริมถนน จิตพิทักษ์ฟากตะวันออก จากหลักเขตที่ ๔ ตามแนวห้วยเหมืองไปทางทิศเหนือบรรจบหลักเขตที่ ๑

๒.๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศสุขาภิบาลเคียนซา เป็นพื้นที่ราบลาดเอียงไปทางทิศเหนือจรด ริมฝั่งแม่น้ำตาปี พื้นที่ส่วนใหญ่จะมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๔๐ เมตร แต่พื้นที่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางชุมชนในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำจะมีความสูงประมาณ ๒๐ เมตร ด้วยระดับความสูง

รูปที่ ๒.๑ ที่ตั้งสุขาภิบาลเคียนซา อำเภอกะเจียนซา

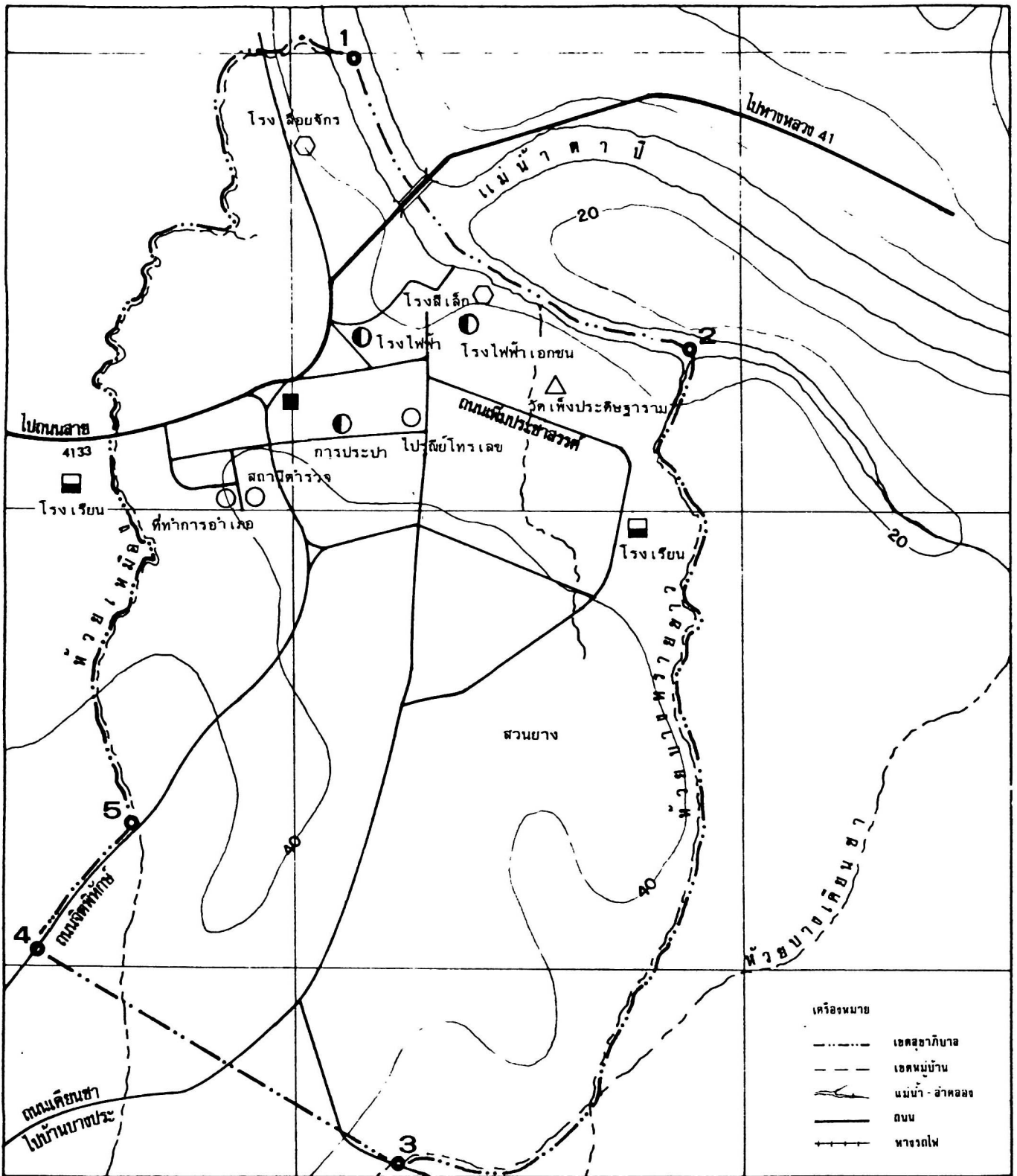
- เขตอำเภอ
- - - - - เขตตำบล
- ที่ตั้งอำเภอ
- ที่ตั้งสุขาภิบาล

การจัดทำแผนพัฒนา

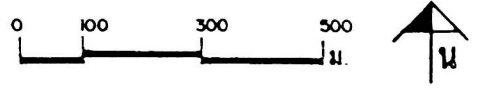
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

สำนักงานวัฒนธรรมและพหุวิทยาการ

ณ บางเขนวิทยุ โทร. นครนระเทศในอินทพรประเทศไทย

รูปที่ ๒.๒ อาณาเขตสุขาภิบาล เคียนซาและที่ตั้งสถานที่สำคัญ

สัญลักษณ์

○ สถานีราชการ	⊙ สถานีรถไฟ, สถานีรถประจำทาง	⊙ ธนาคาร
□ สถานีการศึกษา	○ บริเวณอุตสาหกรรม	● โรงฆ่าสัตว์
△ ศาลา	■ สถานีบริการน้ำมัน	⊗ ตลาดสด
⊕ โรงพยาบาล, อนามัย	⊗ โรงมหรสพ	▭ สนามกีฬา, สวนสาธารณะ
○ สถานีชุมโศก		

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

ราชารัจยอำนวยการและพิมพ์อักษร

สถาบันวิจัยวิทยา ศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ของพื้นที่ที่แตกต่างกันถึง ๒๐ เมตร น้ำที่ถูกระบายออกจากพื้นที่สุขาภิบาลจึงไหลได้ดีโดยธรรมชาติ ลงสู่แม่น้ำตาปี คลองระบายน้ำที่สำคัญได้แก่ คลองห้วยเหมืองและคลองห้วยบางทรายขาว ซึ่งเป็นแนวเขตของสุขาภิบาลทางด้านตะวันตกและด้านตะวันออกตามลำดับ (รูปที่ ๒.๓) สภาพโดยทั่วไปในเขตพื้นที่สุขาภิบาลและบริเวณใกล้เคียงโดยภาพถ่ายทางอากาศในปี ๒๕๑๔ จะเห็นได้ว่าป่าไม้ได้ถูกทำลายไปแล้วอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ในการทำไร่และสวนยาง โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นเนินสูง เนื่องจากที่ดินมีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพดังกล่าว ในลักษณะเช่นนี้การชะล้างหน้าดินจึงเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ในบริเวณนี้

๒.๑.๓ การใช้ที่ดิน

สุขาภิบาลเคียนขามีขนาด ๒.๐๔ ตร.กม. จัดเป็นศูนย์กลางชนบทขนาดเล็ก มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (ส่วนใหญ่เป็นสวนยาง) ร้อยละ ๖๑.๕๒ และบ้านสวนอีกร้อยละ ๑๔.๓๔ ส่วนพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น โดยเฉพาะพื้นที่พาณิชยกรรม อยู่อาศัย มีเพียงร้อยละ ๒.๒๘ เท่านั้น ซึ่งบริเวณเหล่านี้รวมกันเป็นพื้นที่เล็ก ๆ ริมถนนสุขาภิบาลไปจนถึงแม่น้ำตาปี (รูปที่ ๒.๔) โดยมีพื้นที่บ้าน-สวนกระจายโดยรอบ พื้นที่อื่น ๆ นอกจากนี้มีส่วนราชการแยกออกมาตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกมีพื้นที่ร้อยละ ๒.๔๐ วัดและโรงเรียนอยู่ทางตะวันออกมีพื้นที่ร้อยละ ๒.๔๓

การขยายตัวของชุมชนในระยะที่ผ่านมาไม่น้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสุขาภิบาลเคียนขายังไม่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางของพื้นที่โดยรอบอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่ได้มีการสร้างถนนผ่านสุขาภิบาลเคียนซา เชื่อมทางหลวงสาย ๔๑ กับ ๔๑๓๓ ในอนาคตคาดว่าสุขาภิบาลเคียนซาจะมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะการเป็นศูนย์กลางท้องถิ่น

๒.๒ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๒.๒.๑ ประชากร

สุขาภิบาลเคียนซาจัดเป็นสุขาภิบาลชนบท คือมีประชากรเพียง ๑,๓๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๕ ของประชากรทั้งอำเภอ หรือร้อยละ ๐.๑๔ ของจังหวัด โดยแยกเป็นชาย ๖๓๒ คน (ร้อยละ ๔๗.๕๔) แยกเป็นหญิง ๖๘๕ คน (ร้อยละ ๕๒.๐๑) มีจำนวนครัวเรือน ๒๒๔ ครัวเรือน ซึ่งคิดเฉลี่ยแล้วจะมีประชากรจำนวนครัวเรือนละ ๖ คน สุขาภิบาลเคียนขามีความหนาแน่นของประชากร ๖๔๕ คน/ตร.กม. หรือ ๑ คน/ไร่ ซึ่งนับว่ามีความหนาแน่นน้อยมาก ด้วยเหตุว่าพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่การเพาะปลูก (สวนยางและสวน)

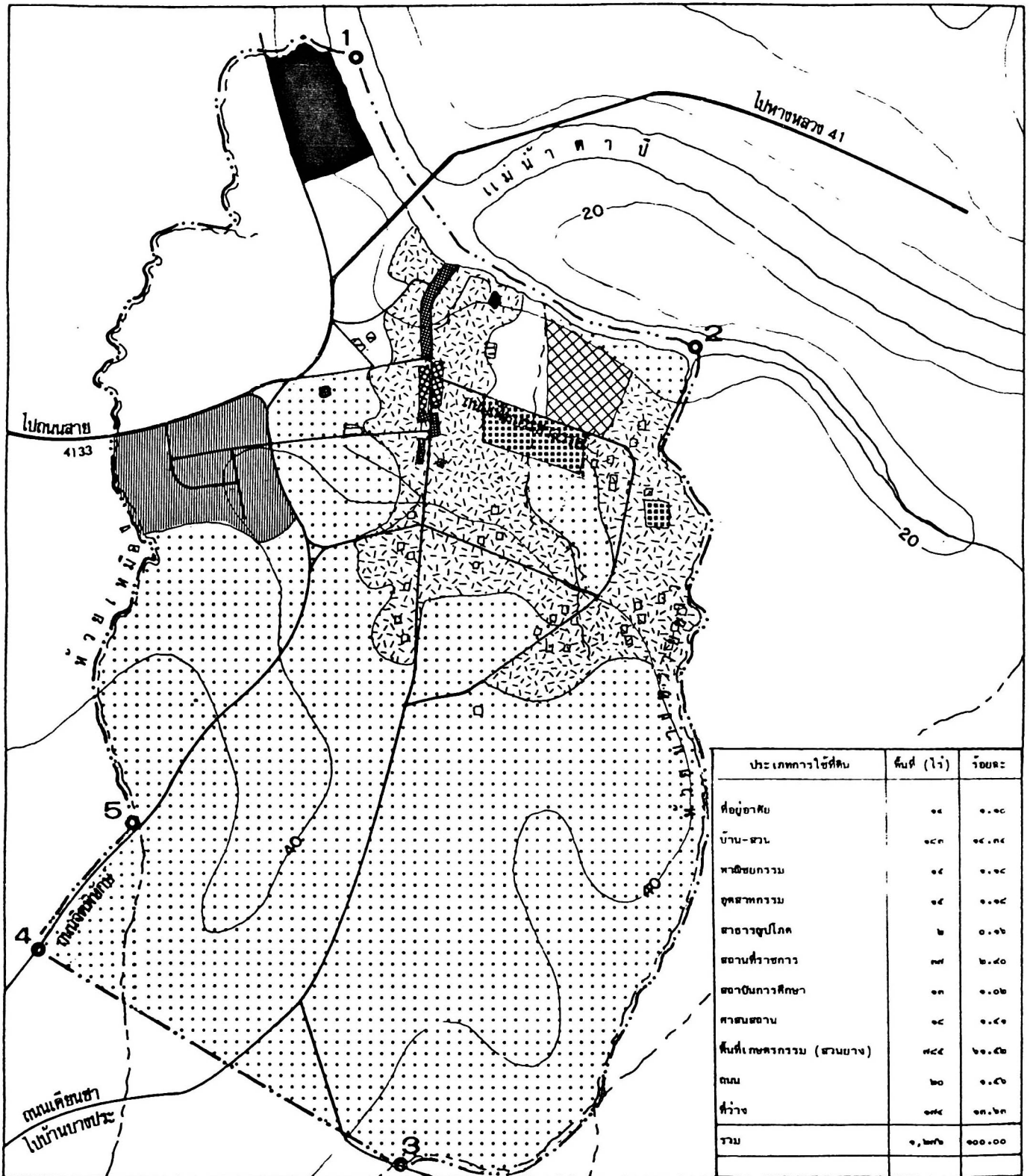

รูปที่ ๒.๓ สภาพโดยทั่วไปของพื้นที่ในเขตสุขาภิบาลเคียนซา และบริเวณใกล้เคียง จากภาพถ่ายทางอากาศในปี ๒๕๑๘

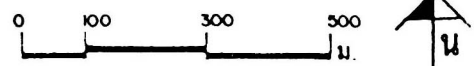

การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

สถาบันวิจัยและพัฒนาสหกรณ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

รูปที่ ๒.๔ การใช้ที่ดินสุขาภิบาลเคียนซาปี พ.ศ. ๒๕๒๖

บ้านอยู่อาศัย	สถานที่ราชการ
บ้าน-สวน	สถานบริการศึกษา
พาณิชยกรรม	ศาสนสถาน
อุตสาหกรรม	พื้นที่เกษตรกรรม
ที่ว่าง	สาธารณูปโภค

การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

สภาวิจัยและพัฒนากระทรวงมหาดไทย
สม. เบนวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงประชากรของสุขาภิบาลเคียนซานี้มีอัตราการเปลี่ยนแปลงแปรผันไม่แน่นอน บางปีเพิ่มขึ้นบางปีลดลง โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑.๖๔ การเพิ่มประชากรส่วนใหญ่เกิดจากการอพยพย้ายเข้า-ออกเป็นสำคัญ ดังแสดงในตารางที่ ๒.๑ การเพิ่มขึ้นของประชากรสุขาภิบาลนี้ต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นของอำเภอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในเขตอำเภอเคียนซาเป็นเขตบุกเบิกเกษตรกรรมใหม่ จึงมีประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่า (ร้อยละ ๔.๒๗ ต่อปี)

ตามตารางที่ ๒.๒ แสดงการประมาณการจำนวนประชากรในอนาคตของสุขาภิบาลเคียนซา และอำเภอเคียนซา โดยการศึกษาสถิติประชากรย้อนหลัง ๔ ปี และการพิจารณาแนวโน้มจากสมการถดถอยเชิงเส้น ทั้งนี้โดยไม่ได้ใช้มาตรการด้านการวางแผนครอบครัว หรือการกระตุ้นหรือควบคุมการอพยพเข้ามาเกี่ยวข้องแล้ว คาดว่าการขยายตัวของประชากรในเขตสุขาภิบาลเคียนซาในอนาคตในอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๑.๖๔ แล้ว จะประมาณประชากรในอนาคตเมื่อสิ้นสุดของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) สุขาภิบาลนี้จะมีประชากร ๑,๔๐๓ คน และเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) จะเพิ่มขึ้นเป็น ๑,๕๓๓ คน สัดส่วนความเป็นเมืองของอำเภอเคียนซาจะลดลงมาก จาก ๔.๗๕ เป็น ๔.๐๔

๒.๒.๒ สภาพทางเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของอำเภอเคียนซาประกอบด้วยการผลิตทางการเกษตรเป็นหลัก ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการกสิกรรม ซึ่งมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒ ชนิด คือ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันปัจจุบันกำลังมีบทบาทที่สำคัญ เพราะมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกอย่างกว้างขวาง และมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มมาขอตั้งที่นี่ ส่วนการผลิตสาขาอื่น เช่น การทำอุตสาหกรรม การค้าและการบริการ มีบทบาทต่อการผลิตอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

สำหรับในเขตสุขาภิบาลเคียนซานั้นมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่คล้ายคลึงกับสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของอำเภอเคียนซา กล่าวคือ ประชากรส่วนใหญ่ยังคงมีอาชีพทำการกสิกรรม เขตสุขาภิบาลเป็นเพียงที่ตั้งของชุมชน สถานที่ราชการ และสถานประกอบการธุรกิจ การค้า และการบริการเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ซึ่งในปี ๒๕๒๔ มีสถานประกอบการและร้านค้าต่าง ๆ เพียง ๓๔ แห่งเท่านั้น ส่วนใหญ่ประกอบด้วยร้านค้าปลีกขนาดเล็ก จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ผลผลิตผลการเกษตร และสถานบริการประเภทต่าง ๆ ส่วนการผลิตด้านอุตสาหกรรมมีโรงงานอุตสาหกรรมเพียง ๓ ประเภท คือ โรงสีข้าว โรงเลื่อยไม้ และโรงซ่อมเครื่องยนต์ แต่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีเงินทุนและการจ้างงานต่ำ (ตารางที่ ๒.๓)

ตารางที่ ๒.๑ ข้อมูลประชากรสุภาพวิทยาลัย เชียงใหม่ ระหว่างปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖, ๒๕๒๔

	ปี พ.ศ.					
	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๔
จำนวนประชากร ชาย หญิง	๑,๑๘๑	๑,๐๘๒	๑,๑๕๓	๑,๐๐๒	๑,๒๓๕	๑,๓๑๗
	๖๑๔	๕๖๕	๕๔๔	๕๐๒	๖๖๖	๖๓๒
	๕๖๗	๕๑๗	๕๕๔	๕๐๐	๖๐๔	๖๘๕
ประชากรเปลี่ยนแปลง	-	- ๕๔ (-๘.๓๘)	๖๑ (๕.๖๘)	-๑๕๑ (-๑๒.๘๔)	๒๓๓ (๒๓.๒๕)	เดี๋ยย ๑.๑ ค่อยปี
การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ การเกิด (คน) การตาย (คน)	๒๒	๕๒	๕๒	๓๓	๕๐	๕๔
	๕	๗	๕	๕	๕	๒๐
การอพยพย้ายถิ่น (คน) (+ = เข้า, - = ออก)	-	-๑๓๕	๑๕	-๑๗๐	๒๒๘	๓๖
ความหนาแน่น คน/ตร.กม. คน/ไร่	๕๗๕	๕๓๐	๕๖๐	๕๔๑	๖๒๕	๖๕๕
	๐.๔๓	๐.๔๖	๐.๕๐	๐.๓๕	๑	๑
จำนวนบ้านเรือน	๒๐๐	๑๕๘	๑๘๐	๒๕๐	๒๑๘	๒๒๘

หมายเหตุ, : (๑) พื้นที่สุภาพวิทยาลัย เชียงใหม่ ๒.๐๕ ตร.กม.

(๒) อัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ ๑.๖๕ จากปี ๒๕๒๒

(๓) ประชากรอำเภอ เชียงใหม่ ปี ๒๕๒๔ มี ๒๒,๘๘๓ คน ดังนั้น ประชากรสุภาพวิทยาลัย เชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๕ ของอำเภอ

ตารางที่ ๒.๒ จำนวนประชากรและการประมาณการจำนวนประชากร
ในอนาคต สุขาภิบาลเคียนซา

ปี	จำนวนประชากร		สัดส่วนประชากร สุขาภิบาล/อำเภอ (%)
	อำเภอเคียนซา	สุขาภิบาลเคียนซา	
๒๕๒๒	๑๓,๘๗๕	๑,๑๘๑	๘.๕๑
๒๕๒๓	๑๔,๑๕๐	๑,๐๘๒	๗.๖๕
๒๕๒๔	๑๔,๗๘๒	๑,๑๔๓	๗.๗๓
๒๕๒๕	๑๗,๓๔๘	๑,๐๐๒	๕.๗๗
๒๕๒๖	๑๙,๗๗๕	๑,๒๗๕	๖.๔๕
๒๕๒๗	๒๐,๕๕๘	๑,๒๕๐	๖.๐๘
๒๕๒๘	๒๑,๗๗๐	๑,๒๐๙	๕.๕๕
๒๕๒๙	๒๒,๘๘๓	๑,๓๑๗	๕.๗๕
๒๕๓๐	๒๔,๖๒๐	๑,๒๙๙	๕.๒๘
๒๕๓๑	๒๖,๐๕๙	๑,๓๒๕	๕.๐๘
๒๕๓๒	๒๗,๔๙๙	๑,๓๕๑	๔.๙๑
๒๕๓๓	๒๘,๙๓๘	๑,๓๗๗	๔.๗๖
๒๕๓๔	๓๐,๓๗๗	๑,๔๐๓	๔.๖๒
๒๕๓๕	๓๑,๘๑๗	๑,๔๒๙	๔.๔๙
๒๕๓๖	๓๓,๒๕๗	๑,๔๕๕	๔.๓๗
๒๕๓๗	๓๔,๖๙๖	๑,๔๘๐	๔.๒๖
๒๕๓๘	๓๖,๑๓๕	๑,๕๐๗	๔.๑๗
๒๕๓๙	๓๗,๕๗๕	๑,๕๓๓	๔.๐๘

หมายเหตุ : การพยากรณ์ใช้ข้อมูลอดีต จากปี ๒๕๒๒-๒๕๒๙ และพยากรณ์โดย
วิธี Linear Regression พยากรณ์ไปจนถึงปี ๒๕๓๙

ที่มา : ข้อมูลประชากรปี ๒๕๒๒-๒๕๒๙ จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ ๒.๓ จำนวนร้านค้าและโรงงานสุขาภิบาลเคียนซา ปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖, ๒๕๒๔

กิจกรรม	ปี พ.ศ.					
	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๔
<u>พาณิชย์กรรม</u>						
ร้านค้าเครื่องชำต่าง ๆ	๑๗	๒๐	๑๗	๑๗	๑๔	๑๔
ร้านค้าเครื่องคั้น - อาหาร	๑๐	๑๐	๔	๔	๔	๔
ร้านเสื้อผ้า	๔	๔	๔	๔	๔	๔
ร้านบริการเสริมสวย	๓	๓	๒	๒	๒	๑
ร้านอุปกรณ์เครื่องเหล็กเครื่องยนต์	-	-	-	-	-	-
ร้านอุปกรณ์ไฟฟ้า - วิทยุ	๑	๑	๑	๑	๑	๑
ร้านขายสินค้าเฉพาะอย่างอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
โรงแรมทรสพ	๑	๑	๑	๑	๑	๑
โรงแรม	-	-	-	-	-	-
รวม	๓๗	๔๐	๓๐	๓๐	๓๓	๓๔
<u>โรงงานอุตสาหกรรม</u>						
โรงสี	๑	๑	๑	๑	๑	๑
โรงเลื่อยไม้	๒	๒	๒	๑	๑	๑
โรงงานซ่อมสร้างเครื่องยนต์	๔	๒	๒	๒	๓	๓
โรงงานอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	๗	๔	๔	๔	๔	๔

ที่มา : รายงานประจำปี สุขาภิบาลเคียนซา ปี ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖, ๒๕๒๔

แนวโน้มในการผลิตด้านอุตสาหกรรมของอำเภอกำลังแจ่มใส ทั้งนี้ เพราะการที่ได้มี นักลงทุนมาขอตั้งโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นโรงงานขนาดใหญ่มีเงินลงทุน และการจ้างงานสูง โดยจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการใช้ที่ดินทางการเกษตร และการจ้างแรงงาน ซึ่งจะก่อให้เกิด ผลดีทางเศรษฐกิจโดยรวม และอาจมีผลต่อการตั้งถิ่นฐานในสุขาภิบาลเคียนซาบ้าง แต่คาดว่าไม่มากนัก

ถึงแม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ทั้งในเขตสุขาภิบาลและในชนบทต่างมีอาชีพทางการเกษตร ที่เหมือนกันก็ตาม แต่ประชากรในเขตสุขาภิบาลจะมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า คือมีรายได้เฉลี่ย ๖,๖๕๕ บาท/คน/ปี ส่วนประชากรในชนบทมีรายได้เฉลี่ย ๔,๖๓๔ บาท/คน/ปี ทั้งนี้เป็นเพราะประชากร ในสุขาภิบาลมีผู้ประกอบการค้าและบริการด้วย (ปี ๒๕๒๗)

๒.๑ การบริหารการปกครองและการคลังท้องถิ่น

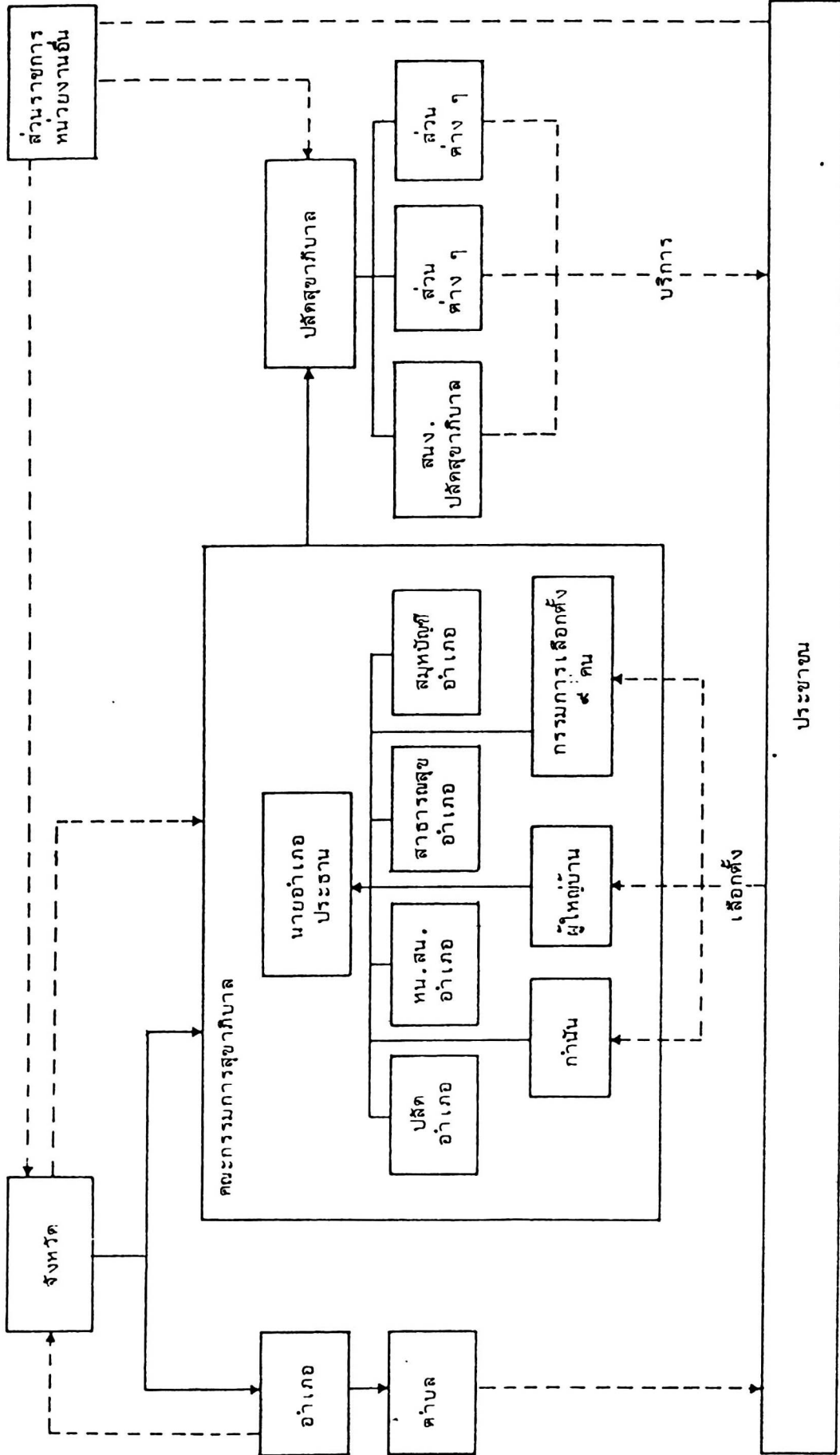
๒.๑.๑ การบริหารและการปกครอง

สุขาภิบาลเป็นหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง (ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๕) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการกระจายอำนาจ เพื่อให้ประชากรปกครองตนเอง สำหรับชุมชนที่ยังมีขนาดเล็ก และมีรายได้ไม่สูงพอที่จะจัดตั้งเป็น เทศบาล

สุขาภิบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ที่สามารถกระทำได้หลายประการ ซึ่งเกี่ยวกับการบำรุงท้องถิ่นเป็นหลัก คือด้านการบำรุงการสาธารณสุขและสุขาภิบาล โครงสร้างพื้นฐานและ บริการด้านพาณิชยกรรม, การศึกษา, ศาสนาและวัฒนธรรม และการทำมาหากินของราษฎร โดย สุขาภิบาลมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ หรือได้รับส่วนแบ่งรายได้จากรัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด

แต่ที่จริงแล้วสุขาภิบาลยังไม่ใช้การปกครองส่วนท้องถิ่นเต็มรูปแบบ แต่มีลักษณะผสม ผสานกันระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการปกครองส่วนภูมิภาค เพราะมีผู้บริหารทั้งที่เป็นข้าราชการ ประจำ (ได้แก่ นายอำเภอ เป็นประธาน, ปลัดอำเภอ, หน.สถานีตำรวจ, สาธารณสุขอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอ) และผู้บริหารที่เป็นตัวแทนของราษฎร (ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการ เลือกตั้งอีก ๔ คน) โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย (โดยผู้ว่าราชการ) (ดูรูปที่ ๒.๔)

สุขาภิบาลเคียนซา ครอบคลุมพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลเคียนซา การบริหารของสุขาภิบาล เคียนซาปัจจุบัน มีข้าราชการปฏิบัติงานสุขาภิบาล ๔ คน คือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ๒ คน

→ การบริหาร และการบังคับบัญชา
 - - - -> การประสานงาน, เสนอความเห็น และการให้บริการ

รูปที่ ๒.๕ แสดงการบริหารราชการสุขภาพ

สาธารณสุขอำเภอ สารวัตรใหญ่ และเสมียนตราอำเภอ โดยมีกรรมการเลือกตั้ง ๔ คน กำนันและ
ผู้ใหญ่บ้าน และมีลูกจ้าง ๓ คน คนรักษาความสะอาด คนดูแลเรื่องประปา คนขับรถดับเพลิง

ลักษณะการบริหารงานปัจจุบันมีปัญหาบ้างโดยเฉพาะข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องรับ
ภาระด้านอื่น ๆ นอกจากงานสุขภาพ จึงทำให้การดำเนินงานได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร โดยเฉพาะ
การจัดระบบข้อมูลเพื่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มิไม่สมบูรณ์

๒.๓.๒ สถานะการคลังสุขภาพเทศบาลเคียนซา

(๑) สภาพทั่วไป

โครงสร้างทางการคลังท้องถิ่นสุขภาพเทศบาลเคียนซา มีแหล่งที่มาของรายรับดังนี้

(๑.๑) ภาษีอากรที่ท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ รายได้เหล่านี้เป็นของรัฐบาลท้องถิ่น
เพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจการของท้องถิ่นเอง ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่
ภาษีป้ายและอากรฆ่าสัตว์

(๑.๒) ภาษีที่รัฐจัดเก็บ แล้วจัดสรรให้รัฐบาลท้องถิ่น โดยมีลักษณะการจัดสรร
ให้แตกต่างกันคือ

- รัฐบาลกลางจัดเก็บเองแล้วจัดสรรให้ ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียม
รถยนต์ และล้อเลื่อน และภาษีที่จัดเก็บจากข้าวส่งออก

- รัฐบาลท้องถิ่น จัดเก็บเพิ่มเติมอีกไม่เกินร้อยละ ๑๐ ได้แก่ ภาษีสุรา
และเครื่องดื่ม อากรมหรสพ ภาษีการพนัน ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ทำขึ้นในราชอาณาจักร
รายได้ส่วนนี้จะถูกส่งไปยังส่วนกลาง เพื่อจัดสรรกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

(๑.๓) รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ และ
ออกใบอนุญาต เช่น ค่าเก็บขยะ ค่าทำใบอนุญาตโฆษณา เป็นต้น รวมทั้งรายได้จากทรัพย์สิน
เช่น ค่าเช่าที่ดิน เป็นต้น

(๑.๔) เงินอุดหนุนจากส่วนกลาง ซึ่งแบ่งเป็น

- เงินอุดหนุนทั่วไป เป็นเงินอุดหนุนที่ไม่มีเงื่อนไขในการใช้จ่าย
- เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐบาลกลางกำหนดเงื่อนไข
ในการใช้จ่ายอย่างชัดเจน เช่น เงินอุดหนุนเพื่อการศึกษา เป็นต้น

(๑.๕) รายรับอื่น ได้แก่ งบประมาณเฉพาะการและเงินสะสม ส่วนทางด้าน
รายจ่าย แบ่งเป็น

(๑.๖) งบกลาง ได้แก่ ค่าชำระหนี้และดอกเบี้ย รายจ่ายตามข้อผูกพัน
เงินสำรองจ่าย เงินช่วยเหลือ

(๑.๗) รายจ่ายของหน่วยงาน ได้แก่ ค่าจ้างและค่าตอบแทน ค่าใช้สอย
ค่าวัสดุ และครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุนและรายจ่ายอื่น ๆ

(๑.๘) รายจ่ายพิเศษ ได้แก่ รายจ่ายจากเงินสะสมและจากเงินอุดหนุน
เฉพาะกิจ

(๑.๙) รายจ่ายจากงบประมาณเฉพาะการ
สำหรับในการวิเคราะห์ฐานะทางการคลังของสุขาภิบาลเคียนซา ให้นิยาม
ของศัพท์บางตัวดังนี้

- รายจ่ายเพื่อการจ้างงาน หมายถึง ค่าจ้างและค่าตอบแทน
- ค่าใช้จ่ายในการลงทุน หมายถึง ผลรวมของค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายจ่าย

พิเศษ และงบประมาณเฉพาะการ

(๒) สถานะทางการคลัง (ตารางที่ ๒.๔)

(๒.๑) รายรับ

ในปี ๒๕๒๖ สุขาภิบาลเคียนซา มีรายรับส่วนใหญ่จากภาษีที่รัฐบาล
จัดสรรให้ งบประมาณเฉพาะการและเงินอุดหนุน โดยคิดเป็นสัดส่วนต่อรายรับทั้งหมดร้อยละ ๕๔.๘๐
๕.๖๐ และ ๑๔.๗๔ ตามลำดับ

ตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ - ๒๕๒๖ รายรับของสุขาภิบาลเคียนซาตกลงในอัตรา
เฉลี่ยร้อยละ ๐.๗๔ ในขณะที่รายได้ที่ไม่ใช่ภาษี ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บ และภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บเพิ่มขึ้น
ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๒๐, ๗.๒๖ และ ๕.๕๔ ตามลำดับ ส่วนเงินอุดหนุนและงบประมาณ
เฉพาะการนั้นการเพิ่มขึ้นอยู่กับรัฐบาล

(๒.๒) ฐานรายได้

เราพิจารณารายได้จากรายได้ที่แท้จริง ฐานรายได้ที่สำคัญของ
สุขาภิบาลเคียนซา คือ ภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๕.๕๔ รองลงมาเป็น

ตารางที่ ๒.๔ สถานะการคลังของรัฐบาลเป็นชา ปี ๒๕๒๒-๒๕๒๖

รายการ	๒๕๒๒		๒๕๒๓		๒๕๒๔		๒๕๒๕		๒๕๒๖		อัตรา เฉลี่ย ตลอด ปี
	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %	
๑) รายได้จริง											
๑.๑ ภาษีอากร	๒๑๕,๕๒๔	๕๐.๕๔	๒๔๔,๓๔๔	๕๕.๕๔	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖
- ทองแท่ง	๒๒๒,๐๓๓	๕๑.๖๖	๒๒๒,๕๕๔	๕๑.๖๖	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖
- รัฐบาลอุดหนุน	๑๕๓,๒๕๖	๓๕.๖๖	๑๕๓,๕๕๕	๓๕.๖๖	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖
๑.๒ รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีอากร	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖	๓.๐๑	๑๓,๕๒๖
- ค่าธรรมเนียม	๗,๕๒๖	๑.๗๖	๗,๕๒๖	๑.๗๖	๗,๕๒๖	๑.๗๖	๗,๕๒๖	๑.๗๖	๗,๕๒๖	๑.๗๖	๗,๕๒๖
- รายได้จากทรัพย์สิน	๖,๕๒๖	๑.๕๑	๖,๕๒๖	๑.๕๑	๖,๕๒๖	๑.๕๑	๖,๕๒๖	๑.๕๑	๖,๕๒๖	๑.๕๑	๖,๕๒๖
- รายได้จากอสังหาริมทรัพย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- รายได้เบ็ดเตล็ด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒) เงินอุดหนุน	๓๑๐,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๑๐,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๑๐,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๑๐,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๑๐,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๑๐,๕๓๐
๒.๑ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	๓๐๕,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๐๕,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๐๕,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๐๕,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๐๕,๕๓๐	๗๑.๖๖	๓๐๕,๕๓๐
๒.๒ เงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล	๕,๐๐๐	๑.๑๑	๕,๐๐๐	๑.๑๑	๕,๐๐๐	๑.๑๑	๕,๐๐๐	๑.๑๑	๕,๐๐๐	๑.๑๑	๕,๐๐๐
๓) รายรับอื่น	-	-	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔
๓.๑ งบประมาณเฉพาะการ	-	-	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔	๑๑.๖๖	๕๓,๓๕๔
๓.๒ เงินสะสม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค. รายรับทั้งสิ้น	๕๒๖,๕๕๔	๑๐๐.๐๐	๕๒๖,๖๖๓	๑๐๐.๐๐	๕๒๖,๖๖๓	๑๐๐.๐๐	๕๒๖,๖๖๓	๑๐๐.๐๐	๕๒๖,๖๖๓	๑๐๐.๐๐	๕๒๖,๖๖๓

รายได้ที่ไม่ใช่ภาษีซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๔.๒๐ รายได้ที่สำคัญน้อยที่สุดคือ ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บ ซึ่งมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๗.๒๖ อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารายได้ที่ไม่ใช่ภาษีและภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บจะมีอัตราการเพิ่มสูงกว่าภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ แต่ก็พื้นฐานรายได้ที่เล็กมาก ดังนั้นในอนาคตภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้จะยังคงเป็นฐานรายได้ที่สำคัญอยู่

(๒.๓) รายจ่าย

ในปี ๒๕๒๖ รายจ่ายของสุขาภิบาลเคียนซาส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน รายจ่ายเพื่อการจ้างงาน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุครุภัณฑ์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนต่อรายจ่ายทั้งหมดร้อยละ ๕๖.๑๓, ๑๕.๙๒, ๑๑.๒๐ และ ๑๐.๗๐ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในช่วงปี ๒๕๒๓ - ๒๕๒๖ พบว่ารายจ่ายของสุขาภิบาลเคียนซา เพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๗๓ โดยที่ค่าใช้สอย, ค่าวัสดุครุภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนและรายจ่ายเพื่อการจ้างงานเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๒๑๓.๒๒, ๘๑.๘๑, ๒๑.๖๗ และ ๑๕.๑๕ ตามลำดับ

(๒.๔) ความสามารถในการพึ่งตนเอง

การวิเคราะห์ความสามารถในการพึ่งตนเองนั้นใช้สัดส่วนของรายได้ทั้งหมดต่อเงินอุดหนุนและงบประมาณเฉพาะการเป็นตัวชี้ สำหรับสุขาภิบาลเคียนซาสัดส่วนดังกล่าวในปี ๒๕๒๒ ต่ำแล้วกลับเพิ่มสูงขึ้นมากในปี ๒๕๒๓ แต่หลังจากนั้นสัดส่วนดังกล่าวก็ลดลงตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการพึ่งตนเองของสุขาภิบาลเคียนซาซึ่งอยู่ในระดับปานกลางมีแนวโน้มลดลง

(๒.๕) ศักยภาพของท้องถิ่นในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ศักยภาพของท้องถิ่นในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเกิดจากการลงทุน ซึ่งสุขาภิบาลเคียนซาได้ใช้รายได้ที่หาได้ในท้องถิ่นเอง ได้แก่ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

สัดส่วนของค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่อค่าใช้จ่ายในการลงทุนของสุขาภิบาลเคียนซาตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖ เป็น ๐, ๖๕.๕๗, ๕๒.๔๘, ๕๗.๐๐ และ ๔๗.๓๗ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าสัดส่วนดังกล่าวไม่สูงนัก และหลังจากปี ๒๕๒๓ สัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นว่าสุขาภิบาลเคียนซาไม่ได้สะสมศักยภาพในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น การลงทุนยังต้องพึ่งความช่วยเหลือจากรัฐบาลอยู่ค่อนข้างมาก

(๒.๖) เปรียบเทียบรายรับรายจ่าย

ในช่วงปี ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖ สุขาภิบาลเคียนขามีรายได้ที่แท้จริงขาดดุลอยู่ ๓ ปี คือ ในปี ๒๕๒๒, ๒๕๒๔ และปี ๒๕๒๖ ส่วนในปี ๒๕๒๓, ๒๕๒๕ มีรายได้ที่แท้จริงเกินดุลอยู่ไม่มากนักคือ ๒๔,๔๔๑ และ ๒๓,๘๒๔ ตามลำดับ และเมื่อรวมเงินช่วยเหลือจากส่วนกลาง (เงินอุดหนุนและงบประมาณเฉพาะการ) ด้วยแล้ว รายรับทั้งสิ้นจะเกินกว่ารายจ่ายทั้งหมดอยู่ ๔ ปี มีเพียงปี ๒๕๒๖ เท่านั้นที่ยังคงขาดดุลอยู่ ๖๑,๒๐๐ บาท จะเห็นได้ว่าสุขาภิบาลเคียนขาายังต้องพึ่งความช่วยเหลือจากส่วนกลางอยู่ ในการพัฒนาสุขาภิบาลเคียนขาอาจจะต้องปรับปรุงด้านรายรับรายจ่ายให้สามารถจัดเก็บได้มากขึ้นและใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในปี ๒๕๒๔ สถาบันการคลังของสุขาภิบาลเคียนขา ยังคงมีลักษณะเช่นเดิม คือ มีรายได้จากเงินอุดหนุนถึงร้อยละ ๓๑.๕๕ ค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนมีค่อนข้างสูง เช่น การบำรุงทางบก การประปา เป็นต้น แต่เป็นเงินที่ได้จากเงินอุดหนุนเป็นส่วนใหญ่ (ตารางที่ ๒.๕) การเปลี่ยนแปลงของรายได้เพิ่มสูงขึ้นมากในหมวดรายได้จริงคือ เฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๒๖ ต่อปี สูงกว่าอัตราเพิ่มของรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๘.๐๔ ต่อปี) จึงทำให้สุขาภิบาลเคียนขา มีรายจ่ายสูงขึ้นด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสมรรถภาพของการจัดเก็บรายได้ที่ดีขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามสุขาภิบาลเคียนขา ยังคงพึ่งพิง และต้องพึ่งพิงส่วนกลางอีกต่อไป เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางชุมชนอย่างแท้จริง

๒.๕ โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ

๒.๕.๑ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(๑) ไฟฟ้า การบริการด้านไฟฟ้าของสุขาภิบาลเคียนขาอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งในปัจจุบันสามารถให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่อำเภอเคียนขาได้ ๔ ตำบล ๒๔ หมู่บ้าน ๓,๓๒๕ ครัวเรือน ส่วนในเขตสุขาภิบาลสามารถจ่ายไฟได้ ๑๔๘ ครัวเรือน คิดเป็น ๔๐.๘๓% ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในสุขาภิบาล (ปี ๒๕๒๗)

(๒) การประปา สุขาภิบาลเคียนขารับผิดชอบการบริการด้านนี้ มีขอบเขตการให้บริการเฉพาะในเขตสุขาภิบาลเท่านั้น โดยสุขาภิบาลได้รับแหล่งน้ำดิบจากแม่น้ำตาปี ลำเลียงสู่โรงประปาตามท่อขนาด ๔ นิ้ว ชั่วโมงละ ๘ ม^๓ มีที่กักเก็บน้ำขนาด ๑๐๐ ม^๓ กำลังการผลิต ๒๐ ม^๓/ชม. ปริมาณการผลิตวันละ ๗๐ ม^๓ สำรองน้ำได้ ๔๕ ม^๓ ระบบการทำให้ น้ำสะอาดใช้วิธี

ตารางที่ ๒.๕ สถานะการคลังสุขภาพเกษียณฯ ปี ๒๕๒๔

รายรับ		รายจ่าย		สัดส่วน %	จำนวน (บาท)	สัดส่วน %
๑. รายได้จริง	๔๓๘,๓๓๖.๔๑	๖๘.๕๕	๑. รายจ่ายทั่วไป	๕๓๘,๒๖๖.๑๖	๘๕.๓๐	
๑.๑ ภาษี	๓๖๖,๒๓๕.๐๒	๖๐.๑๘	๑.๑.๑ รายจ่ายประจำ	๓๘๓,๕๒๒.๑๖	๖๐.๘๕	
๑.๒ ภาษี	๕๓,๑๐๒.๓๙	๘.๒๗	งบกลาง	-		
- ค่าธรรมเนียม	๑๘,๕๙๗.๒๒		- ข้าราชการ	-		
- จากทรัพย์สิน	๓๔,๕๐๕.๑๗		- สำรองจ่าย	-		
- จากสาธารณูปโภค	-		หน่วยงาน	-		
- เบ็ดเตล็ด	-		- ค่าจ้าง/ตอบแทน	๘๕,๓๘๐.๐๐		
๒. เงินอุดหนุนและอื่น ๆ	๒๐๒,๕๕๔.๐๐	๓๑.๕๕	- ใช้จ่าย	๑๕,๗๘๕.๐๐		
- เงิน Q	-		- วัสดุครุภัณฑ์	๘๕,๕๖๐.๑๖		
- เงินสะสม	๕๔,๓๕๔.๐๐		- ที่ดินสิ่งก่อสร้าง	๑๘๖,๑๘๗.๐๐		
- เงินอื่น ๆ	๕๐,๐๕๐.๐๐		- สาธารณูปโภค	-		
- เงินเฉพาะการ	๘๘,๑๗๐.๐๐		- อื่น ๆ (เงินอุดหนุน)	๑,๐๐๐.๐๐		
			๑.๒ รายจ่ายพิเศษ	๑๕๔,๓๕๔.๐๐	๒๕.๒๕	
			- จากเงินสะสม	๑๐๔,๓๕๔.๐๐		
			- อุดหนุนเฉพาะกิจ	๕๐,๐๐๐.๐๐		
รวม	๖๔๑,๘๙๐.๔๑	๑๐๐.๐๐	๒. งบเฉพาะการ	๔๒,๗๖๗.๗๕	๑๔.๗๐	
รวม			รวม	๖๓๑,๐๒๓.๕๑	๑๐๐.๐๐	
รายได้รวม-รายจ่ายรวม	๑๐,๘๘๖.๕๐ บาท					
รายได้จริง-รายจ่ายรวม	- ๑๕๑,๖๕๗.๕๐ บาท					
รายจ่าย:ประชากร	๕๗๕.๑๕ บาท/คน					
รายได้:ประชากร	๕๘๗.๕๒ บาท/คน					

ที่มา : รายงานประจำปีสุขภาพเกษียณฯ ปี ๒๕๒๔

การใช้คลอรีนและสารส้ม การจ่ายน้ำจ่ายจากห้องสูงขนาด ๔๕ ลบ.ม. ปริมาณการจ่ายน้ำ ๔๐ ม^๓ แต่มีการรั่วไหลของน้ำเนื่องมาจากการล้างถังเก็บน้ำประมาณร้อยละ ๑๕ การจ่ายน้ำแก่ผู้ใช้บริการเฉพาะเข้า-เย็น รวม ๑๐ ชม. ซึ่งสามารถเพิ่มการให้บริการได้อีก

จำนวนผู้ใช้น้ำ (ครัวเรือน) ในเขตสุขาภิบาลมี ๑๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๔ ของครัวเรือนทั้งหมด(ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ทำให้สุขาภิบาลมีรายได้จากการนี้ ๔๘,๑๗๐ บาท และรายจ่าย ๔๒,๗๖๗.๗๕ บาท (ตามตารางที่ ๒.๖)

ตารางที่ ๒.๖ แสดงการให้บริการน้ำประปาสุขาภิบาลเคียนซา

	๒๕๒๓	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗
ผู้ใช้น้ำที่มีมิเตอร์	๗๔	๗๔	๘๓	๘๗	๑๑๕
ปริมาณน้ำ/ลบ.ม.	๔,๔๕๐	๔,๔๕๐	๑๐,๕๔๑	๑๐,๕๔๕	๑๐,๕๐๕
ท่อธารน้ำจำหน่ายทั่วไป	๓	๓	๓	๓	๓
ปริมาณน้ำ/ลบ.ม.	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐
น้ำใช้สาธารณะ	-	-	-	-	-
ปริมาณน้ำ/ลบ.ม.	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้นปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.)	๔,๕๑๐	๔,๕๑๐	๑๐,๕๔๑	๑๐,๕๔๕	๑๐,๘๒๕
รายได้จากการนี้ (บาท)	๕๗,๔๓๐	๕๖,๒๐๔	๖๖,๒๒๘	๘๑,๖๑๔	๔๘,๑๗๐.๐๐
รายจ่ายจากการนี้ (บาท)	๔๒,๘๑๔	๔๕,๓๐๐	๖๒,๔๑๐	๗๔,๕๒๐	๔๒,๗๖๗.๗๕

ที่มา : รายงานประจำปี สุขาภิบาลเคียนซา ปี ๒๕๒๓-๒๕๒๖, ๒๕๒๗

(๓) การสื่อสารและโทรคมนาคม สุขาภิบาลเคียนซามีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่ถนนเคียนซาใกล้กับแหล่งชุมชนจึงสะดวกในการติดต่อใช้บริการ การสื่อสารและโทรคมนาคมของสุขาภิบาลนี้ก็นับว่าพอเพียงกับความต้องการและพอเหมาะกับขนาดของประชากรในเขตสุขาภิบาล

(๔) การคมนาคมขนส่ง มีถนนกว้าง ๔.๐๐ เมตร จากสุขาภิบาล เพื่อออกไปทางหลวงหมายเลข ๔๑ และ ๔๑๓๓ ทางด้านตะวันตกและตะวันออกของอำเภอ

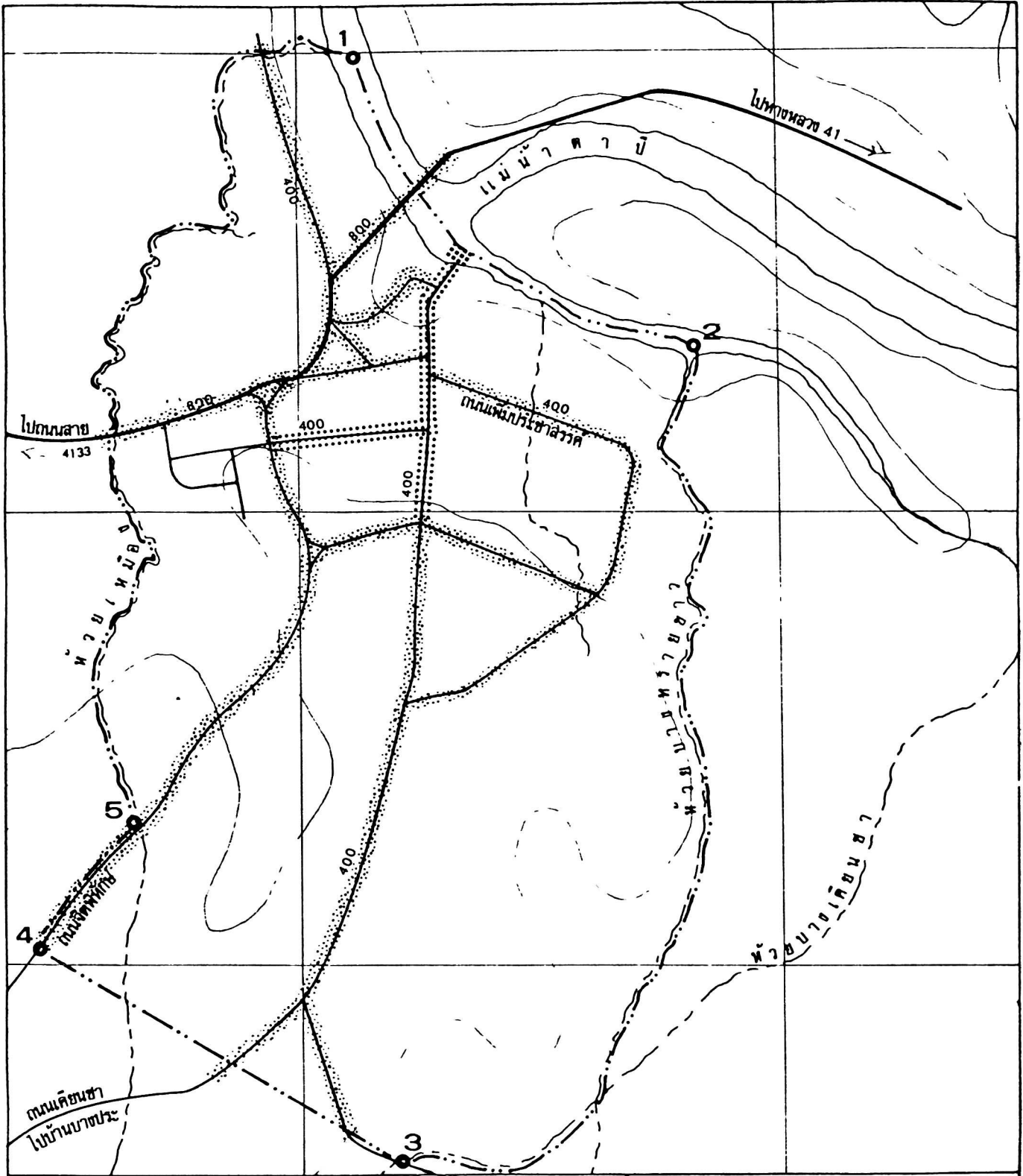
ส่วนภายในเขตสุขาภิบาลมีถนนสำคัญ ๓ สาย คือ

- ถนนเคียนซา (กว้าง ๔ เมตร) จากทำนน้ำผ่านชุมชนไปทางใต้ออกไปยังบ้านบางประ เป็นถนนคอนกรีตในช่วงในตลาด และเป็นถนนลูกรังช่วงผ่านสวนยางออกไปยังนอกชุมชน
- ถนนจิตพิทักษ์ เป็นถนนลูกรังข้างที่ว่าการอำเภอ (ปี ๒๕๒๗)
- ถนนเพิ่มประชาสรรค์ เป็นถนนลูกรังแยกจากถนนเคียนซาผ่านหน้าวัดเพ็งประดิษฐารามและกลุ่มบ้าน, สวนด้านตะวันออกแล้ววกกลับมาถึงถนนเคียนซา (ปี ๒๕๒๗)

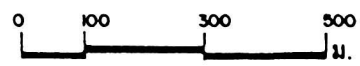
นอกจากนั้นเป็นถนนซอยเชื่อมถนนหลักสายต่าง ๆ ทั้งในตลาดและในพื้นที่สวนยาง (ดังแสดงในรูปที่ ๒.๖, ๒.๗ และ ๒.๘)

(๕) การระบายน้ำ จากสภาพภูมิประเทศของสุขาภิบาลเคียนซาที่เป็นที่สูงลาดเอียงลงสู่แม่น้ำตาปีนั้น ในรายละเอียดภายในบริเวณเป็นที่ลาดลูกชุก โดยตลาดเคียนซาบริเวณหลังโรงพยาบาลมีสภาพเป็นเนินที่สูงที่สุด บริเวณข้างวัดเพ็งประดิษฐารามเป็นร่องน้ำขนาดเล็ก โดยสุขาภิบาลทั้งพื้นที่ถูกขนาบด้วยห้วยเหมืองกับห้วยทรายขาว ดังนั้น การระบายน้ำในเขตสุขาภิบาลจึงเป็นการระบายน้ำตามผิวดินและร่องน้ำตามธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ (ดังรูปที่ ๒.๔) เฉพาะบริเวณตลาดริมทำนน้ำมีรางระบายน้ำสองข้างถนนคอนกรีต (รูปที่ ๒.๑๐) ซึ่งรับน้ำทั้งจากบ้านเรือน และน้ำฝนระบายลงสู่แม่น้ำตาปี

(๖) การกำจัดขยะ ในการบริการด้านนี้สุขาภิบาลมีรถลากเข็นเก็บขยะ ๒ คัน ถังรองรับขยะ ๔๔ ถัง อยู่ตามจุดต่าง ๆ ปริมาณขยะทั้งหมด ๓,๕๐๐ ลบ.ม./ปี การกำจัดขยะใช้วิธีเผาโดยมีที่เผาเป็นที่ดินของเอกชนบริเวณที่ว่างตรงข้ามโรงเลื่อยจักร

รูปที่ ๒.๖ ระบบถนนภายในเขตสุขาภิบาลเคียนซา (๒๕๒๕)

สัญลักษณ์

ถนน CONCRETE

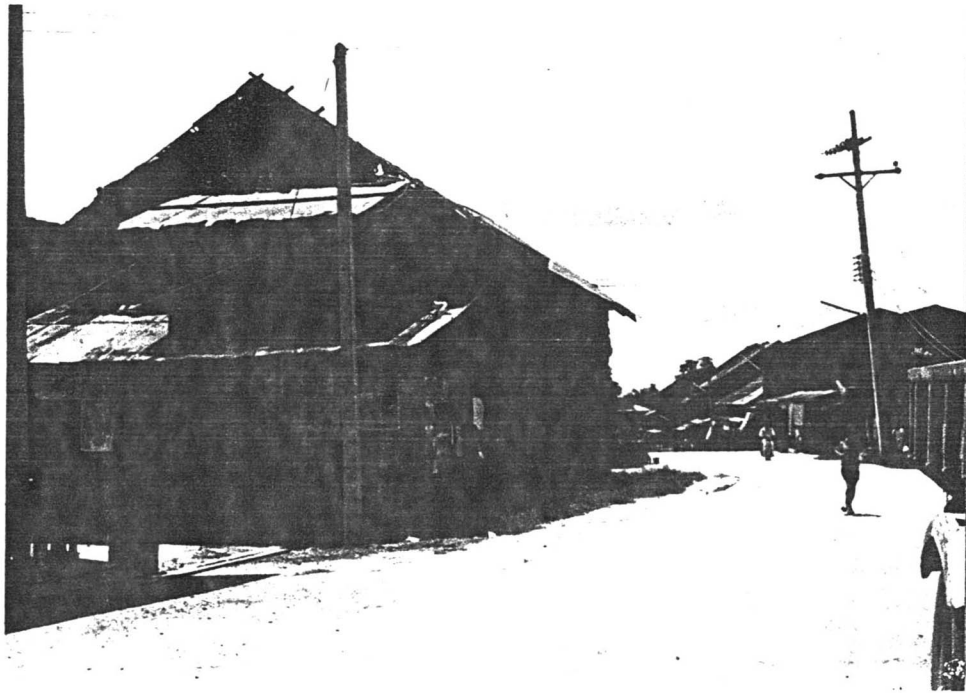
ถนนดินลูกรัง

การจัดทำแผนพัฒนา

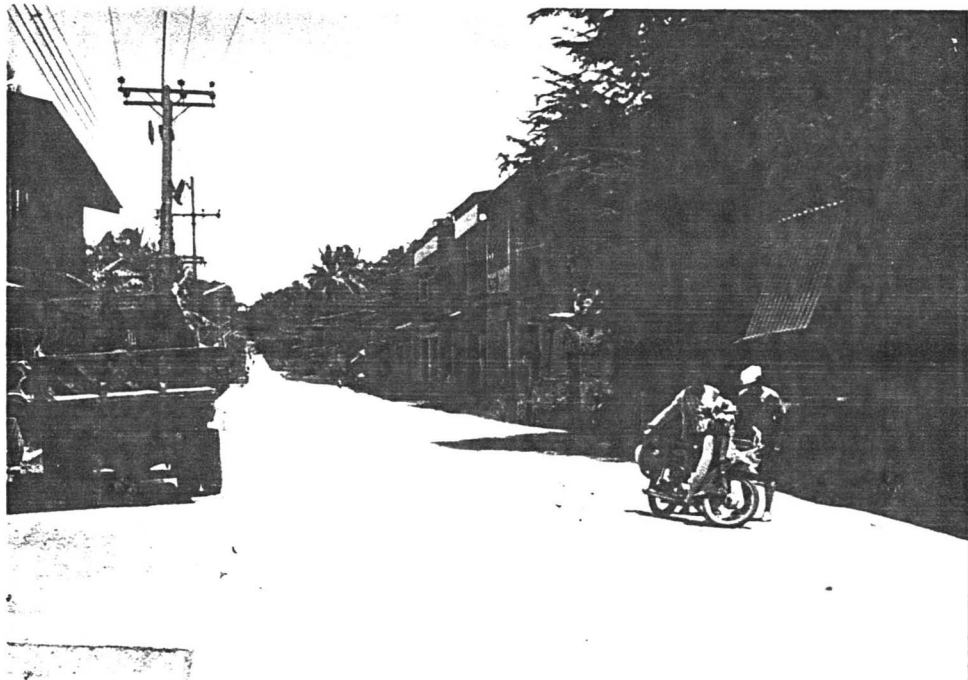
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

สำนักงานวิศวกรรมจราจร

สถาบันวิจัยวิทยาเขตภาคใต้ของประเทศไทย

รูปที่ ๒.๗ ถนนเคียนซาบริเวณหน้าโรงภาพยนตร์

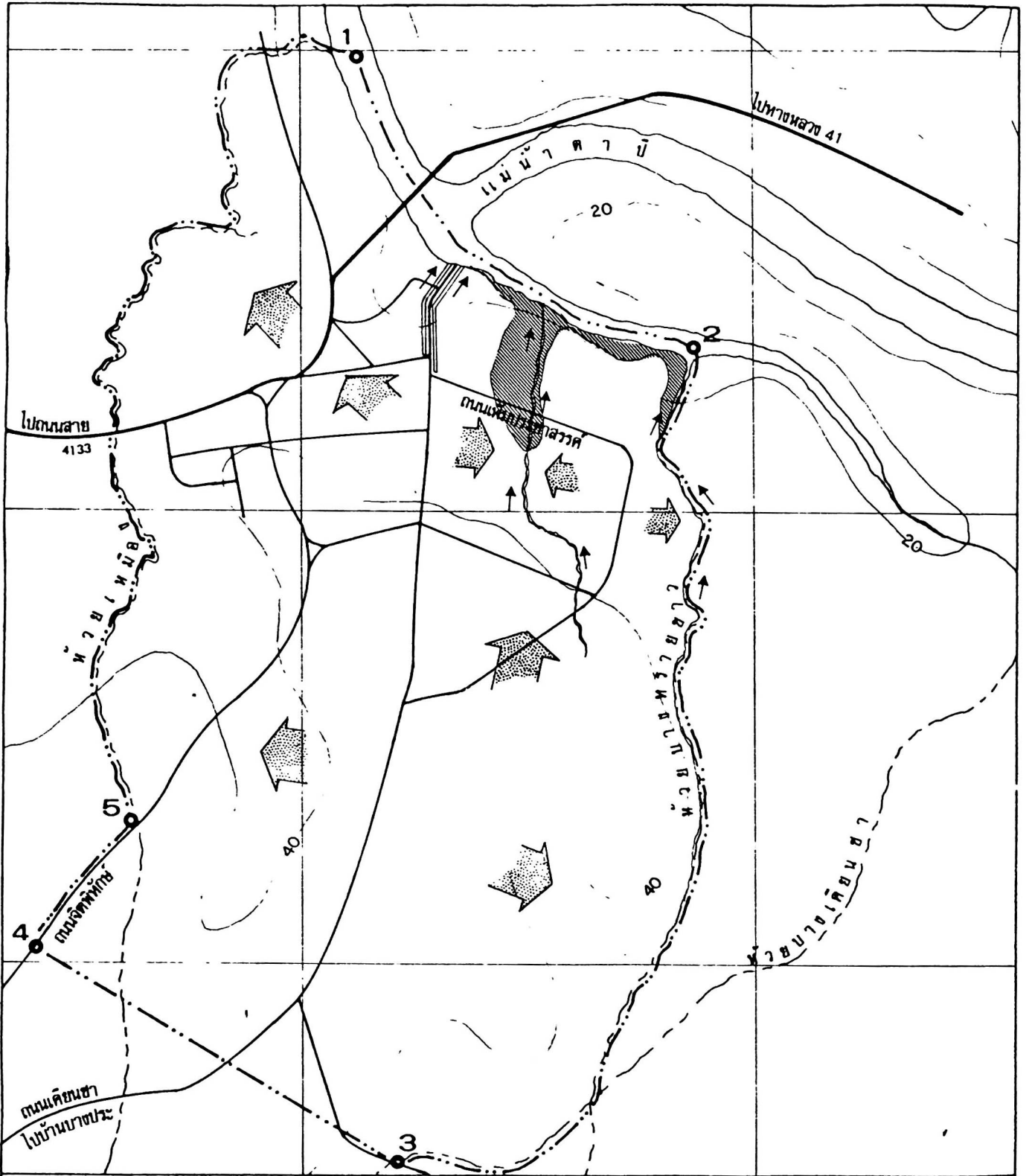
รูปที่ ๒.๘ ถนนเคียนซาก่อนออกจากตลาดไปสวนยาง

การจัดทำแผนพัฒนา

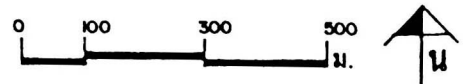
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

ฉบับแก้ไขปรับปรุงครั้งที่ ๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖

รูปที่ ๒.๔ การระบายน้ำในเขตลุ่มน้ำชีตอนบน

สัญลักษณ์

- แม่น้ำ, คลอง
- หนอง
- ที่ลุ่มน้ำท่วม
- ทิศทางการไหลของน้ำตามความลาดชัน

== รางระบายน้ำ

การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม **สุราษฎร์ธานี**

สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ ๒.๑๐ ถนนเคียนซาและรางระบายน้ำบริเวณทางลงทำนน้ำเคียนซา

การจัดทำแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

๒.๔.๒ บริการทางสังคม

(๑) การศึกษา การศึกษาในเขตสุขภาพมีเพียงแห่งเดียว เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ๒๔๐ คน ครู ๑๓ คน จำนวนครูต่อนักเรียนเป็น ๑ : ๒๒.๓ คน โรงเรียนนี้ตั้งอยู่หน้าวัดเพ็งประดิษฐาราม ซึ่งอยู่ใจกลางชุมชน นอกจากนี้ นอกเขตสุขภาพด้านตะวันตก (ข้างที่ว่าการอำเภอ) มีโรงเรียนระดับมัธยม ๑ โรงเรียน จึงนับว่าประชากรในเขตสุขภาพมีบริการทางการศึกษาระดับต้นและกลางอย่างเพียงพอ

(๒) การสาธารณสุข สุขาภิบาลเคียนขามีโรงพยาบาล ๑ แห่ง, สถานีอนามัย ๒ แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในศูนย์กลางชุมชนบนถนนเคียนซา

(๓) ความปลอดภัยและการบรรเทาสาธารณภัย ตลอดระยะเวลา ๕ ปี ที่ผ่านมา (๒๕๒๒-๒๕๒๔) สุขาภิบาลเคียนขามีอุทกภัยเพียง ๑ ครั้ง และไม่มีอัคคีภัยเกิดขึ้นเลย แต่สุขาภิบาลได้มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ในการป้องกันอัคคีภัยไว้คือ เคมิเต้เพลิง ๑๐ ชุด รถยนต์ดับเพลิง ๑ คัน และรถลากเข็นดับเพลิงอีก ๑ คัน ความพร้อมของอุปกรณ์ ประกอบด้วยความเบาบางของการอยู่อาศัย ทำให้ไม่น่าเป็นห่วงจากอุบัติเหตุมีมากนัก

๒.๕ บทบาทและแนวโน้มการพัฒนาสุขภาพเคียนซา

บทบาทและความสำคัญของเทศบาลและสุขภาพในด้านความเป็นศูนย์กลางของท้องถิ่นทางด้านการค้าบริการ การปกครอง และการคมนาคมขนส่ง ได้พิจารณาตั้งแต่ในระดับจังหวัดว่าเทศบาล สุขาภิบาลนั้น ๆ มีบทบาทและความสำคัญในลักษณะใดและตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างไร ของเขตใดในชุมชนเมืองของจังหวัด จากการเปลี่ยนแปลงทำเลที่ตั้ง การตั้งถิ่นฐาน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง ส่งผลให้สุขภาพที่กระจายตัวอยู่ในจังหวัดมีความได้เปรียบเสียเปรียบแตกต่างกันไป มีรูปแบบการขยายตัว ทิศทาง แนวโน้ม ตลอดจนศักยภาพในการพัฒนาแตกต่างกัน เมื่อนำมาพิจารณาประสมประสานกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในโครงข่ายระบบชุมชนเมืองของจังหวัดและภาคใต้ตอนบนแล้ว สามารถกำหนดโครงข่ายและบทบาทความสำคัญของสุขภาพต่อการพัฒนาจังหวัดโดยรวมได้

จากการวิเคราะห์โดยวิธี Standard Score Analysis และ Gravity Model ซึ่งใช้ตัวแปรในการพิจารณาดังนี้ ประชากร เศรษฐกิจของชุมชน การคลังท้องถิ่น การบริการทางสังคม และการบริการสาธารณสุขภาค เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบชุมชนเมืองทั้งหมด

ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ในปี ๒๕๒๖) เพื่อหาระดับความสำคัญและเขตอิทธิพล พบว่า เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลางระดับ ๑ หรือชุมชนหลักโดยมีเทศบาลตำบลท่าข้าม สุขาภิบาลตลาดไชยา เทศบาลตำบลนาสาร สุขาภิบาลเวียงสระ และสุขาภิบาลเกาะสมุย เป็นชุมชนรอง ส่วนสุขาภิบาลอื่น ๆ นั้น เป็นชุมชนย่อยหรือศูนย์กลางชนบท

สุขาภิบาลเคียนซา เคยมีความสำคัญเมื่อยังมีการคมนาคมทางน้ำ เป็นเส้นทางสายหลักสำหรับการขนส่งสินค้าจากพื้นที่ป่า เขาออกสู่ปากอ่าวบ้านดอน แต่ในปัจจุบันเมื่อการคมนาคมขนส่งด้านอื่น ๆ สะดวกมากขึ้น บทบาทของสุขาภิบาลเคียนซาจึงลดลงอยู่ในอันดับต่ำมาก มีบทบาทเป็นเพียงศูนย์กลางการปกครองของอำเภอเคียนซาเท่านั้น (มีประชากรอยู่ในเขตอิทธิพลเพียง ๒๐,๐๐๐ คน)

การปรับปรุงทางหลวงท้องถิ่นจากสุขาภิบาลเคียนซาออกไปยังทางหลวงแผ่นดินสาย ๔๑ และทางหลวงจังหวัดสาย ๔๑๓๓ ตลอดจนถ้ามีการปรับปรุงทางหลวงจังหวัดสาย ๔๑๓๓ (พุนพิน-พระแสง) ได้ทำให้การคมนาคมติดต่อภายนอกของสุขาภิบาลเคียนซาสะดวกมากขึ้น และการเร่งพัฒนาเกษตรกรรมของพื้นที่โดยรอบ บทบาทของสุขาภิบาลเคียนซาจะถูกยกระดับได้บ้างแต่ไม่มากนัก

ดังนั้น คาดว่าในอนาคตสุขาภิบาลเคียนซามีการขยายตัวน้อย และจะยังคงมีบทบาทเป็นศูนย์กลางท้องถิ่น ทางด้านการปกครองและการค้าปัจจัยพื้นฐานเท่านั้น การปรับปรุงด้านการคมนาคมและความสะดวกสบายสำหรับประชากรจึงเป็นเป้าหมายหลักทั่วไป

บทที่ ๑

แนวทางการพัฒนาสุขภาพภาคเคียนซา

ในบทที่ ๑ นี้จะได้เสนอแนวทางการพัฒนาสุขภาพภาคเคียนซา โดยพิจารณาจากสภาพชุมชน และบทบาททั้งในอดีตและแนวโน้มในอนาคต ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ ๑ ว่าเนื่องจากการจัดทำข้อจำกัดของแผนที่มีระยะเวลาและข้อมูลพื้นฐาน การเสนอแนวทางการพัฒนาจึงเป็นเพียงการเสนอแผนแนะแนว เพื่อให้ท้องถิ่นนำไปประกอบการพิจารณาเสนอโครงการพัฒนาในชั้นรายละเอียดต่อไปเท่านั้น

คณะผู้ศึกษาได้พยายามรวบรวมข้อมูล และทำการวิเคราะห์จากทฤษฎี และประสบการณ์ ประกอบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ และบุคคลในท้องถิ่น เพื่อให้แผนแนะนำนี้สอดคล้องกับความเป็นจริง และอยู่ในทิศทางที่สามารถปฏิบัติได้มากที่สุด

ดังนั้น เนื้อหาของแผนจึงเน้นการเสนอผังการใช้ที่ดินในอนาคต เพื่อเป็นกรอบของการพัฒนาทางกายภาพ และการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์การพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ยังสอดคล้องกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สำนักงานสุขภาพภาคเคียนซาด้วย

อนึ่งในการพิจารณาแนวโน้มและกำหนดเป้าหมายของการขยายตัวของชุมชนต้องคำนึงถึงเงื่อนไขในการพัฒนา คือ นโยบาย และความพร้อมของการลงทุนประกอบด้วย ซึ่งในขณะนี้จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแนวโน้มที่จะได้รับการเร่งพัฒนาให้เป็นพื้นที่พัฒนาที่สำคัญของภาคใต้ตอนบน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงมีแผนและโครงการหลายโครงการที่จะกระตุ้นการพัฒนา แต่เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด (ในช่วงแผน ๖) และความพร้อมในการจัดสรรงบประมาณของรัฐแล้ว ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้พิจารณาการพัฒนาสุขภาพภาคเคียนซาใน ๒ เงื่อนไข คือ

(๑) เงื่อนไขการขยายตัวตามธรรมชาติ โดยพิจารณาจากการขยายตัวในอดีต (Past trend) ซึ่งถือเป็นการขยายตัวตามปกติ นำมากำหนดทิศทางการขยายตัวในอนาคต

(๒) เงื่อนไขการขยายตัวโดยการกระตุ้นการพัฒนา เป็นการพิจารณากำหนดทิศทางของการขยายตัวจากบทบาทของชุมชน (ทางเศรษฐกิจ) สังคม และการปกครอง) ที่ถูกกำหนดมาจากแผนพัฒนาในระดับสูง ซึ่งจะเป็นการขยายตัวที่มักจะสูงกว่าการขยายตัวตามปกติ

ผลการศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนามีดังนี้

๑.๑ สภาพของชุมชนและปัญหา

สุขาภิบาลเคียนซาเป็นสุขาภิบาลในเขตชนบทที่มีประชากรเพียง ๑,๓๑๗ คน (ร้อยละ ๔.๗๕ ของประชากรอำเภอ) ในพื้นที่ ๒.๐๔ ตร.กม. หรือคิดเป็นความหนาแน่นเพียง ๑ คนต่อไร่ การขยายตัวของประชากรเป็นไปในอัตราที่ต่ำ (ร้อยละ ๑.๖๔ ต่อปี) ความสำคัญของสุขาภิบาลเป็นศูนย์กลางการปกครองและการค้าพื้นฐานเท่านั้น

การใช้ที่ดินส่วนใหญ่ยังคงเป็นเกษตรกรรม มีร้านค้าและที่อยู่อาศัยกระจุกตัวอยู่บริเวณตอนเหนือของชุมชน การบริการทางด้านสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการมีเพียงพอเหมาะสมกับสภาพของชุมชน จึงอาจกล่าวได้ว่า นอกจากปัญหาการมีประชากรต่ำ ซึ่งทำให้ความเป็นศูนย์กลางต่ำแล้ว ปัญหาด้านอื่น ๆ มีน้อยมาก อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเพื่อยกระดับความเป็นศูนย์กลาง และการสร้างความสะดวกสบายสำหรับประชากรให้สูงขึ้นเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อรองรับการขยายตัวทางเกษตรกรรมที่จะมีขึ้นในพื้นที่โดยรอบในอนาคต

๑.๒ กรอบการพัฒนาสุขาภิบาลเคียนซา

การพัฒนาสุขาภิบาลเคียนซา เพื่อให้เป็นศูนย์กลางท้องถิ่น โดยให้มีการบริการที่เหมาะสมต่อประชากรในชุมชน และชนบทโดยรอบสามารถกระทำได้โดย

- (๑) จัดวางแผนการใช้ที่ดินในอนาคต
- (๒) ปรับปรุงการสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการ
- (๓) ส่งเสริมการค้าและบริการ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและความผาสุก

ของประชาชน

๑.๑ แนวทางการพัฒนาการใช้ที่ดิน

๓.๓.๑ นโยบายการพัฒนาการใช้ที่ดิน

การจัดทำผังแนวนโยบายการใช้ที่ดินจะเป็นเครื่องมือในการเตรียมการพัฒนาด้านต่าง ๆ สำหรับสุขาภิบาลทั้งในระยะสั้น และระยะยาว นโยบายของผังควรมีดังนี้

- (๑) ให้ขยายศูนย์กลางชุมชนบริเวณรอบโรงพยาบาลนตร์เป็นศูนย์กลางหลักทางการค้าและบริการเพียงศูนย์กลางเดียว

- (๒) พัฒนาเขตที่อยู่อาศัยโดยรอบ เพื่อเชื่อมโยงกับสถานที่ราชการ วัดและโรงเรียน
- (๓) ยังคงให้พื้นที่ส่วนใหญ่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือและด้านใต้ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม

(สวนยาง)

๓.๓.๒ หลักการของผัง

- (๑) ผังการใช้ที่ดิน แบ่งประเภทการใช้ที่ดินสำคัญดังนี้

- (๑.๑) การใช้ที่ดินเพื่ออยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง-ต่ำ
- (๑.๒) การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมแบบผสมที่อยู่อาศัย
- (๑.๓) การใช้ที่ดินเพื่อสถาบัน และกิจกรรมต่าง ๆ
- (๑.๔) การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- (๒) การใช้ที่ดินมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อให้มีส่วนร่วมช่วยในการแก้ไขปัญหา

ด้านสาธารณสุขโรค สาธารณูปการ สิ่งแวดล้อม และปัญหาทาง เศรษฐกิจ และสังคม

- (๓) ผังการใช้ที่ดินนี้เป็นผังแนะแนวสำหรับนำไปพิจารณาปฏิบัติ ซึ่งควรมีการทบทวน

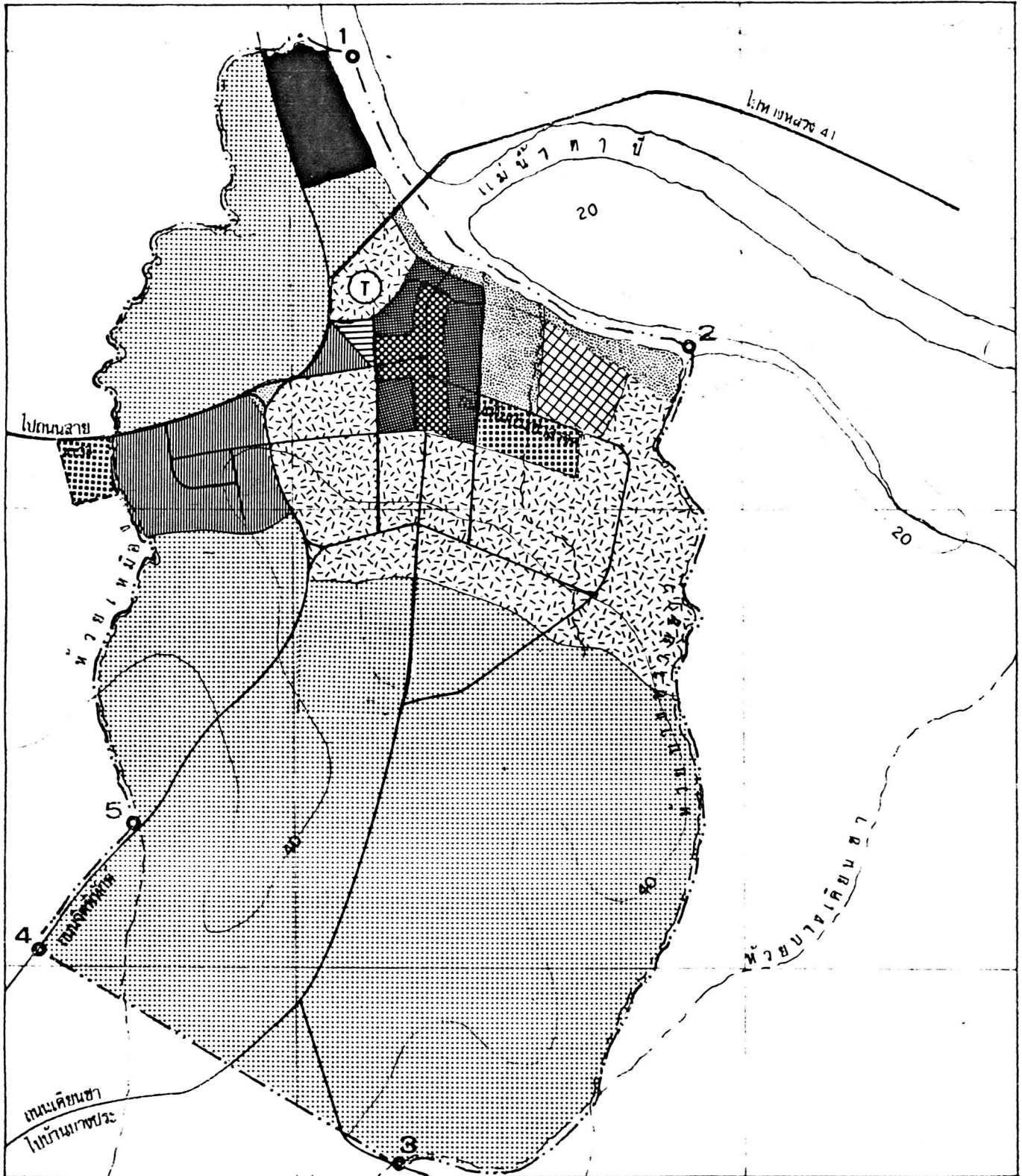
แก้ไขในทุกๆ ๕ ปี

๓.๓.๓ รูปแบบของผัง

รูปที่ ๓.๑ แสดงผังแนะแนวการใช้ที่ดินในอนาคต (ปี ๒๕๔๔) ของสุขาภิบาลเคียนซา จากผังพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ศูนย์กลางชุมชนตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำด้านเหนือ โดยการขยายศูนย์กลางเดิมให้ใหญ่ขึ้น การพัฒนากระทำได้โดยการตัดถนน เชื่อมถนนเส้นเดิมให้มีการใช้พื้นที่ใช้พื้นที่ด้านในจากแนวถนนเคียนซามากขึ้น

สถานที่ราชการ วัด โรงเรียน และโรงเลื่อยจักร ยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิม โรงไฟฟ้า และประปาในตำแหน่งเดิมยังเหมาะสม หน่วยบริการสาธารณสุขอื่น ๆ สามารถจัดขึ้นได้ในบริเวณใกล้เคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานีจอตกรุดโดยสาร เมื่อชุมชนขยายตัวมากขึ้นควรจัดสร้างให้เป็นระเบียบบริเวณหลังโรงไฟฟ้า ซึ่งอยู่ใกล้กับถนนสายหลัก ติดต่อกับภายนอก นอกจากนี้อาจพัฒนาพื้นที่สามเหลี่ยมหน้าโรงไฟฟ้าให้เป็นสถานอนามัย หรือโรงพยาบาลอำเภอ

พัฒนาบริเวณที่ลุ่มน้ำข้างวัดเพ็ญประดิษฐารามให้เป็นสวนสาธารณะสำหรับประชาชน และเสริมวัดเพ็ญประดิษฐารามเพื่อการท่องเที่ยวในอนาคตควรมีการสงวนแนวตลิ่งให้เป็นเขตพื้นที่ธรรมชาติด้วย

รูปที่ ๓.๑ แผนผังการใช้ที่ดินในอนาคต ปีพ.ศ. ๒๕๔๔

พาณิชยกรรม	อุตสาหกรรม
ที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง	สาธารณูปโภค
ที่อยู่อาศัยหนาแน่นต่ำ	สวนสาธารณะ
สถานที่ราชการ	พื้นที่เกษตรกรรม
ศาลากลาง	T
สถาบันการศึกษา	

การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคม สู่ราชอาณาจักรธานี

อาจารย์วงษ์วดีอนันต์ หัวหน้าภาควิชา

แผนผังเมืองศึกษา แผนพัฒนาประเทศไทย

ผังที่เสนอมีพื้นที่พัฒนาค่อนข้างใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับบทบาท แนวโน้มการขยายตัว และการเพิ่มขึ้นของประชากร อย่างไรก็ตาม ในการปฏิบัติตามผัง รัฐควรได้ดำเนินการพัฒนา สาธารณูปโภคเพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชน ในการลงทุนพัฒนาที่ดิน

๑.๔ การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง

๓.๔.๑ การพัฒนาระบบถนน

การพัฒนาระบบถนน ได้แก่ การตัดถนนใหม่ การปรับปรุงคุณภาพถนนเดิม และการ บำรุงรักษาถนนที่มีขนาดและสภาพที่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ครอบคลุมถึงการปรับปรุงทางเดินเท้า การจัด สวนหย่อมโดยรอบเป็นต้น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนาระบบถนนดังนี้

(๑) ถนนติดต่อภายนอกชุมชน พัฒนาถนนหลักไปติดต่อกับทางหลวง ๔๑, ๔๑๓๓ ให้เป็นถนนคุณภาพ โดยไม่ผ่านบริเวณชุมชนหนาแน่น

(๒) ระบบถนนภายในชุมชน (รูปที่ ๓.๒)

(๒.๑) ตัดถนนใหม่ ๒ สาย (ก, ข) จากเหนือ-ใต้ ขนาน ๒ ข้าง ถนน เคียนซาบริเวณกลางชุมชนในระยะห่างถนนเคียนซาประมาณ ๖๐ - ๘๐ เมตร พร้อมทั้งตัดถนน แยกเชื่อมถนนเคียนซาอีก ๒ สาย (ค, ง)

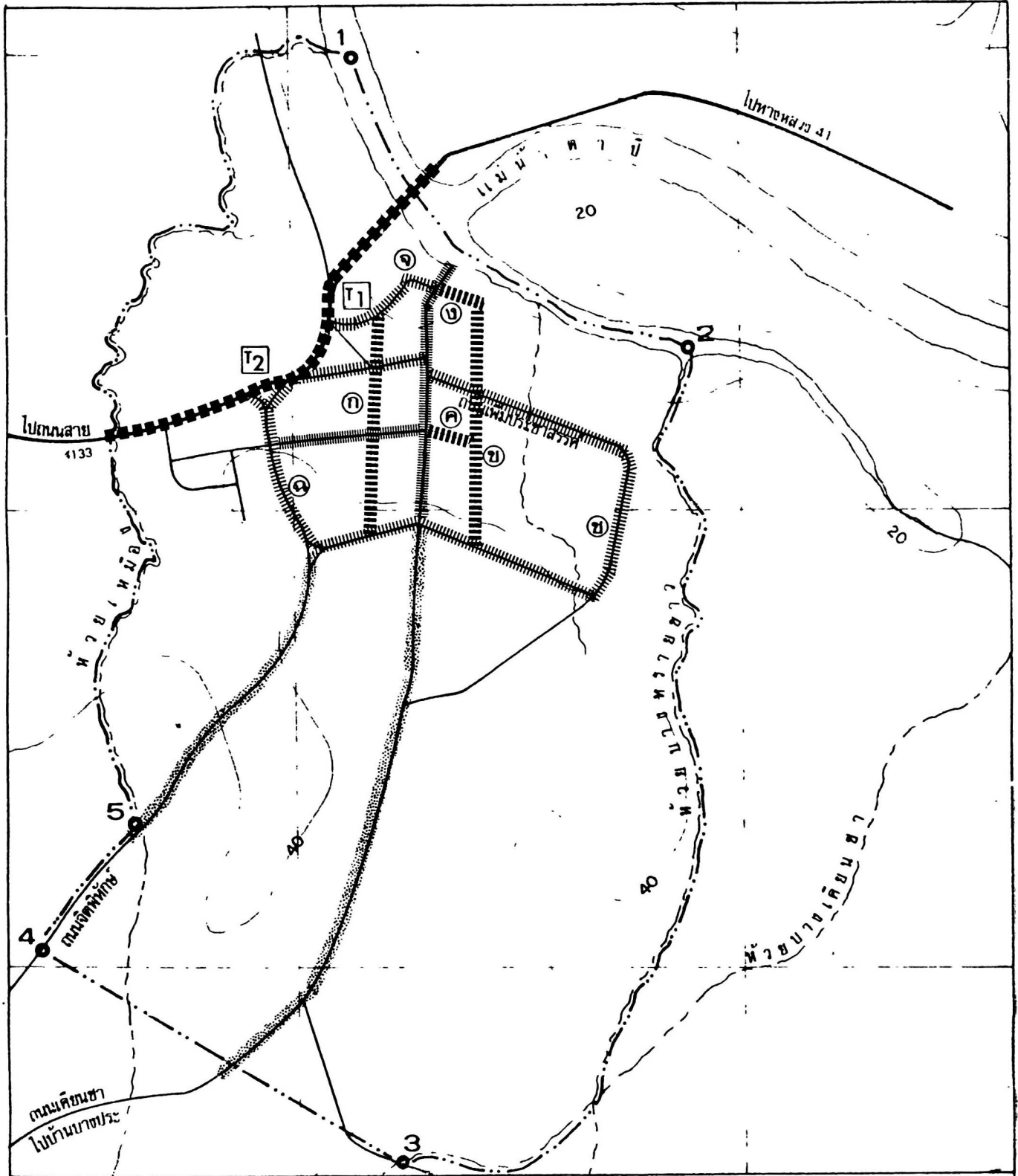
(๒.๒) ขยายและปรับปรุงคุณภาพถนน แยกจากถนนสายหลักหลังโรงไฟฟ้า (ค) และถนนวงรอบสองข้างถนนเคียนซา (ฉ, ช)

(๒.๓) ซ่อมบำรุงถนนคอนกรีตเดิม

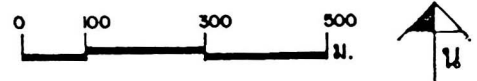
(๒.๔) พัฒนาคูณภาพถนนชนบท ๒ สาย (ถนนเคียนซา, และถนนจิตพิทักษ์)

๓.๔.๒ สถานีรถโดยสาร

แม้ว่าในปัจจุบันความต้องการสถานีรถโดยสารยังไม่เป็นสิ่งจำเป็น แต่ในอนาคตเมื่อการ ขยายตัวของชุมชน และการพัฒนาระบบการคมนาคมภายในจังหวัดมีมากขึ้น ควรกำหนดให้สถานีรถ โดยสารอยู่ภายนอกศูนย์กลางชุมชน บริเวณหลังโรงไฟฟ้า เป็นทางเลือกที่ ๑ ซึ่งน่าจะเหมาะสมกว่า บริเวณหน้าท่าเรือ (ทางเลือกที่ ๒) เพราะจะสามารถพัฒนาย่านพาณิชยกรรมร่วมกับ ศูนย์กลางชุมชนได้ดีกว่า และไม่เกิดความพลุกพล่านบนถนนสายหลักด้วย

รูปที่ ๓.๖ แนวทางการพัฒนาระบบถนนของสุขาภิบาลเคียนซา

- ทางหลวงจังหวัด ขยายและปรับปรุง
- ถนนตัดใหม่
- ||||| ถนนปรับปรุงคุณภาพ
- ถนนบำรุงรักษาและปรับปรุงทางเท้าทางระบายน้ำ
- ถนนชนบทปรับปรุงคุณภาพ
- T บริเวณทางเลือกสร้างสถานีรถโดยสาร

การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคม สุราษฎร์ธานี

อาจารย์อเนกศรีและหัวหน้าภาควิชา

แผนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑.๕ การจัดสาธารณูปโภคอื่น ๆ

การพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการด้านอื่น ๆ ยังไม่เป็นปัญหาหลักของชุมชน อย่างไรก็ตาม ควรได้มีการเตรียมการด้านต่าง ๆ ให้พร้อม เช่น เตรียมขยายการผลิตน้ำประปาให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่จะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ พัฒนาทางระบายน้ำควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบถนน ขยายการบริการเก็บและกำจัดขยะ ตลอดจนการร่วมมือในการพัฒนา วัด และโรงเรียน เพื่อการยกระดับคุณภาพของประชากรให้สูงขึ้น

๑.๖ การพัฒนาด้านอื่น ๆ

๓.๖.๑ การบริหารสุขาภิบาล

ภายใต้ระเบียบการบริหารสุขาภิบาล ควรได้มีการปรับปรุงระบบการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนการบริหารการคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเป็นส่วนส่งเสริมการพัฒนาสุขาภิบาลโดยรวม

๓.๖.๑ การพัฒนาสวนสาธารณะ

ชุมชนขนาดเล็กในเขตชนบท ความรู้สึกในการต้องการสวนสาธารณะของประชาชนต่างคิดว่ายังไม่ใช่ว่าจำเป็น แต่แท้ที่จริงแล้วสวนสาธารณะมีความสำคัญต่อชุมชนมาก แม้ว่าปัจจุบันในสุขาภิบาลเคียนซาฬามีวัดและโรงเรียน เป็นสถานที่พักผ่อน และประกอบกิจกรรมได้ดีพอสมควร แต่ในอนาคตควรปรับปรุงพื้นที่น้ำท่วมขังข้างวัดเพิงประดิษฐารามให้เป็นสวนสาธารณะสำหรับชุมชน ซึ่งอาจต้องจัดทำเขื่อนกั้นน้ำ ขุดสระ ถมดินให้เป็นที่พักผ่อน จัดสวน สนามเด็กเล่น และสวนสุขภาพ เป็นต้น

338.984

.3(593-3

สถ):711

.27

วจย

ศูนย์บริการเอกสารวิจัยฯ

BT5308

แผนพัฒนาสุขภาพ